

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

BOLU KARTALKAYA MEVKİİNDE BULUNAN BİR OTELDE MEYDANA GELEN YANGIN FACİASININ TÜM BOYUTLARIYLA ARAŞTIRILARAK İLGİLİ KURUM VE KURULUŞLARIN SORUMLULUKLARININ TESPİT EDİLMESİ VE BENZER OLAYLARIN ÖNLENMESİ İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU (10/2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267)

TUTANAK DERGİSİ

6'ncı Toplantı

11 Mart 2025 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Selami Altınok'un, bugün sunum yapacak kurumlara ve katılımcılara hoş geldiniz dediğine, Komisyonun bugüne kadar yaptığı çalışmalara ve gelecek hafta programına, Komisyon Başkan Vekili Gaziantep Milletvekili Derya Bakkak'ın vefat eden kayınvalidesine rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Selami Altınok'un, Elâzığ Milletvekili Semih Işıksver'in TSE temsilcilerinin yaptıkları sunumlar üzerine yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Selami Altınok'un, toplantıya katılan herkese teşekkür ettiğine ve Komisyonun yarınki programına ilişkin açıklaması

III.- SUNUMLAR

1.- Türk Standardları Enstitüsü (TSE) Başkanı Mahmut Sami Şahin'in, Enstitünün kuruluş amacı, faaliyetleri, TSE olarak standartların hazırlanması, yayını ve yangınla ilgili standartları hakkında sunumu

2.- Türk Standardları Enstitüsü (TSE) Genel Sekreteri Aykut Kırbas'ın, TSE'nin yangın, yangın ekipmanları, yangınla alakalı yapabildikleri deney kapasiteleri ve bu alandaki vermiş oldukları belgelendirmeler hakkında sunumu

3.- Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) Genel Sekreteri Gülden Banu Müderrisoğlu'nun, Kurumun görev, sorumluluk ve kapasitesi, akreditasyon sistemi ve yangın güvenliği ilişkisi ile görüş ve önerileri hakkında sunumu

IV.- MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

1.- TSE ve TÜRKAK temsilcilerinin yaptıkları sunumlara ilişkin görüşme

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BOLU KARTALKAYA MEVKİİNDE BULUNAN BİR OTELDE MEYDANA GELEN YANGIN FACİASININ TÜM
BOYUTLARIYLA ARAŞTIRILARAK İLGİLİ KURUM VE KURULUŞLARIN SORUMLULUKLARININ TESPİT EDİLMESİ VE
BENZER OLAYLARIN ÖNLENMESİ İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267)

-----0-----
6'ncı Toplantı
11 Mart 2025 Salı
-----0-----

I. GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Bolu Kartalkaya Mevkiinde Bulunan Bir Otelde Meydana Gelen Yangın Faciasının Tüm Boyutlarıyla Araştırılarak İlgili Kurum ve Kuruluşların Sorumluluklarının Tespit Edilmesi ve Benzer Olayların Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 15.18'de açıldı.

Komisyon Başkanı Selami Altınok,

Bugün sunum yapacak kurumlara ve katılımcılara hoş geldiniz dediğine, Komisyonun bugüne kadar yaptığı çalışmalara ve gelecek hafta programına, Komisyon Başkan Vekili Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın vefat eden kayınvalidesine rahmet dilediğine,

Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'in TSE temsilcilerinin yaptıkları sunumlar üzerine yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine,

Toplantıya katılan herkese teşekkür ettiğine ve Komisyonun yarınki programına, ilişkin açıklama yaptı.

Türk Standardları Enstitüsü (TSE) Başkanı Mahmut Sami Şahin tarafından, Enstitünün kuruluş amacı, faaliyetleri, TSE olarak standartların hazırlanması, yayını ve yangınla ilgili standartları,

Türk Standardları Enstitüsü (TSE) Genel Sekreteri Aykut Kırbaz tarafından, TSE'nin yangın, yangın ekipmanları, yangınla alakalı yapabildikleri deney kapasiteleri ve bu alandaki vermiş oldukları belgelendirmeler,

Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) Genel Sekreteri Gülden Banu Müderrisoğlu tarafından, Kurumun görev, sorumluluk ve kapasitesi, akreditasyon sistemi ve yangın güvenliği ilişkisi ile görüş ve önerileri, Hakkında sunum yapıldı.

TSE ve TÜRKAK temsilcilerinin yaptıkları sunumlara ilişkin görüşme yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 17.33'te toplantıya son verildi.

11 Mart 2025 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.18

BAŞKAN: Selami ALTINOK (Erzurum)

BAŞKAN VEKİLİ: Derya BAKBAK (Gaziantep)

SÖZCÜ: Semih IŞIKVER (Elâzığ)

KÂTİP: Nurettin ALAN (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sayın Komisyon üyelerimiz, değerli basın mensupları, değerli çalışma arkadaşlarımız; Komisyonumuzun 6'ncı Toplantısı için yeterli çoğunluğumuz vardır, toplantıyı açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Selami Altınok'un, bugün sunum yapacak kurumlara ve katılımcılara hoş geldiniz dediğine, Komisyonun bugüne kadar yaptığı çalışmalara ve gelecek hafta programına, Komisyon Başkan Vekili Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın vefat eden kayınvalidesine rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar, bugün, toplantımızda Türk Standardları Enstitüsü'nün ve Türk Akreditasyon Kurumunun sunumlarını dinleyeceğiz. Arkadaşlarımızın da müsaadesiyle, ara vermeden, önce sunumları dinleyelim, varsa bütün sorularımızı sunumlardan sonraya bırakalım ki hem zaman kazanalım hem de arkadaşlarımız o arada hazırlanma imkânı bulsunlar.

Ben müsaade ederseniz bugünkü misafirlerimizi tanıtmak istiyorum: Mahmut Sami Şahin, Türk Standardları Enstitüsü Başkanı; Aykut Kırbaş, Türk Standardları Enstitüsü Genel Sekreteri; Gülden Banu Müderrisoğlu, TÜRKAK Genel Sekreteri; İlhami Aktürk, Türk Standardları Enstitüsü Genel Sekreter Teknik Yardımcısı; Kürşat Özdemir, TÜRKAK Genel Sekreter Yardımcısı; Cengiz Gören, Türk Standardları Enstitüsü Muayene Gözetim Merkezi Başkanı; Volkan Güleç, Türk Standardları Enstitüsü Belgelendirme Merkezi Başkanlığı Makine Sektörü Müdürü; Kürşat Bacanlı, Türk Standardları Enstitüsü Muayene Gözetim Merkezi Başkanlığı Ankara Hizmet Yeri Belgelendirme Müdürü; Mustafa Özçağlı, Başkan Danışmanı; Engin Enes Aydın, Başkan Danışmanı.

Arkadaşlar, hoş geldiniz.

Değerli arkadaşlar, malumunuz olduğu üzere, bu 6'ncı toplantımız, Komisyon kurulu bir ayı geçti; hem Kartalkaya'daki o acı olayla alakalı bilgilendirmeleri yerinde alıyoruz hem de bundan sonraki süreçte yapılması lazım gelenlerle alakalı gelen, bize sunum yapan arkadaşlarımızın önerilerini alıyoruz.

Ben özellikle Komisyondaki arkadaşlarıma özel teşekkür ediyorum; onlar da her toplantıya çok büyük hazırlıklar yaparak, altyapı dolu olarak geliyor ve burada arkadaşlarımızın gerek kişisel profesyonellikleri gerekse Meclisteki, Komisyondaki sorumlulukları gereği çok verimli toplantılar geçiyor. Ben özellikle bütün arkadaşlarımıza ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Sunumu gerçekleştiren arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Dinlediğim arkadaşlarımızdan ve Komisyon üyesi arkadaşlarımızın bireysel görüşlerinden kendi adıma çok büyük faydalar sağladığını belirtmek istiyorum.

Önümüzdeki haftanın da programını Komisyon üyelerimize arkadaşlarımız attılar yine, önümüzdeki hafta onu yapacağız. Yine, Komisyon üyesi arkadaşlarımızın dinlenmesini istediği, arzu ettikleri ve önerileri varsa onları da yine bizim Komisyonumuzun sekreteryasının başındaki Emrah Bey'e iletmelerini özellikle rica ediyorum.

Ben yanan canlarımızı geri getirebilme şansımızın olmadığını biliyorum; tekrar rahmet diliyorum bütün kardeşlerimize, evlatlarımıza ama sonuçta, bir daha böyle acılar yaşanmasın diye bu Komisyonun vicdani sorumluluğuyla, hukuki sorumluluğuyla, bütün arkadaşlarımızın gayretleriyle çok önemli, geleceğe not bırakabilecek bir rapor hazırlayacağına ve yüce Meclise ve milletimizin takdirine sunacağına inanıyorum.

Teşekkür ediyorum ve müsaade ederse bizim kameralar bundan sonraki toplantımıza, sunumlarımıza başlayalım. Arkadaşlarımıza, basın mensuplarımıza teşekkür ediyorum, sağ olun.

Değerli arkadaşlar, bu arada, bizim Başkan Vekilimiz Derya Bakbak Hanımefendi'nin kayınvalidesi rahmetli olmuştur; ona tekrar rahmet diliyoruz, bütün ölmüşlerimize rahmet diliyorum.

Değerli arkadaşlar, öncelikle müsaadeniz olursa Türk Standardları Enstitüsü Başkanımız Mahmut Sami Şahin Bey'in sunumunu dinleyelim.

Buyurun Değerli Başkanım.

III.- SUNUMLAR

1.- Türk Standardları Enstitüsü (TSE) Başkanı Mahmut Sami Şahin'in, Enstitünün kuruluş amacı, faaliyetleri, TSE olarak standartların hazırlanması, yayını ve yangınla ilgili standartları hakkında sunumu

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok değerli milletvekillerimiz, değerli hazırun; ben de hepinizi şahsım ve kurum adına saygıyla selamlıyorum.

Türk Standardları Enstitüsü her türlü madde ve mamuller ile usul ve hizmet standartlarını oluşturmak amacıyla 18 Kasım 1960 tarihinde 132 numaralı Kanun'la kurulmuş ve kuruluşunu tamamlamıştır. Enstitünün ilgili olduğu Bakanlık, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızdır. Enstitü tüzel kişiliğe sahip, özel hukuk hükümlerine göre yönetilen bir kamu kurumudur.

Kuruluş kanunundan anlaşılacağı üzere, enstitünün kuruluş amacı standartları yapmaktır. Buradan ortak bir anlayış oluşturmak için standartların ne olduğunu da açıklamak isterim öncelikle. Tabii, standartlar bizim kanun gereği asli görevimiz, onları hazırlamak, yapmak ama bunun haricinde yaptığımız faaliyetlerden de kısaca bahsetmek isterim öncelikle.

Üç ana başlık altında biz faaliyetlerimizi yürütüyoruz: Birincisi, standartlar, standardizasyon konusu; diğeri, uygunluk değerlendirme, gözetim ve muayene faaliyetleri; üçüncü başlık ise eğitim faaliyetleri çerçevesinde Türk Standardları Enstitüsü yaklaşık 185 farklı alanda faaliyetlerini Türkiye'nin her noktasında yürütmeye devam ediyor. Geniş bir teşkilat yapımız var, sahada

yaklaşık 2.500'e yakın çalışanımızla 10 bölge koordinatörlüğümüzle, Ankara merkezli bir yapıyla, taşra teşkilatlarımızla beraber hizmetlerimizi yürütmeye devam ediyoruz.

Standartlardan bahsedecek olursak bir tanım yapmak lazım öncelikle. "İlgili tüm tarafların katılımıyla oluşturulmuş, üzerinde uzlaşma sağlanmış, ortak ve tekrar eden kullanımlar için hazırlanan, yetkili bir kurumca onaylanmış, uygulanması zorunlu olmayan dokümanlar" olarak tanımlanıyor; bu, ISO'nun tanımıdır. Peki, biz TSE olarak standartları bu çerçevede nasıl hazırlıyor, nasıl yayınlıyoruz biraz ondan bahsetmek istiyorum.

Standartlar normalde uluslararası yayınlanmış standartlar varsa bunlar Türkiye'de kullanıma sunulmak üzere bizim ilgili teknik komitemiz tarafından onaylanarak, kabul edilerek yayımlandıktan sonra uygulamaya, kullanıma sunulmuş oluyor. Diğer taraftan, eğer Türkiye'de ihtiyaç varsa konuyla alakalı bize bir müracaat olduğu takdirde biz bu konuyla alakalı gerekli teknik komitelerimizde, komisyonlarımızda çalışmalarımızı hazırlayıp ön bir hazırlık yapıldıktan sonra ilgili bütün kamu kurum ve kuruluşlarımız başta olmak üzere, sivil toplum kuruluşları, sanayi kuruluşlarımız olmak üzere bütün taraflara o taslağı gönderiyoruz ve sonrasında, bu taslakla alakalı bütün kurumların katkılarını aldıktan sonra, üzerinde ortak bir mutabakat asgari şartlarda oluştuktan sonra bir hemfikir oluşmuş ise bu bizim teknik komitemizde değerlendirilmek suretiyle kabul edildiği zaman bu "Türk standartları" olarak yayınlanmaktadır.

Tabii, yangın gibi kritik öneme sahip tehlikeli alanlarda da standartlar gerek uluslararası gerekse ulusal olarak da kurumumuz tarafından yayınlanmıştır, şu anda kullanıma hazır vaziyette bulunmaktadır.

Malumunuz olduğu üzere, Türk Standartları Enstitüsü uluslararası standart kuruluşları olan CEN ve CENELEC'in 2012 yılından beri de tam üyesi durumunda. Bu, Türkiye'nin uluslararası ISO ve AB standartlarının ülkemizde bire bir kullanılıyor olması anlamına gelmekte. Biraz önce izah etmiş olduğum konu çerçevesinde yaklaşık olarak Türkiye'de uluslararası standartlardan yayınlanmış 31 bine yakın standardımız var -Türkiye'de sanayicimizin ve kurumlarımızın kullanabildiği standartlar- ve yaklaşık 7.500-8.000 civarında da bizim özgün "TSE" olarak başlayan kendi standartlarımız var. Bunlarla beraber yaklaşık 38 bine yakın standardımızı biz yayınlamış durumdayız. Bu ciddi bir rakam Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; fakat önemli olan nokta, standartların yayınlanmasıyla beraber bir özelliği de ihtiyari olmasıdır yani bu standartları biz yayınlıyoruz ama tamamı zorunlu standart olarak uygulamada bulunmuyor. Standartlar herhangi bir mevzuatta eğer standartlara atıfta bulunarak mecburi hâle getirildiği zaman bu standartlar zorunlu standart durumuna geçmiş oluyor. Örnek verecek olursak, TSE 862-7 standardı; bu, Seyyar Yangın Söndürücüler Mecburi Standart Tebliği'nde yayınlandığı için uygulamada mecburi standart olarak yürürlükte bulunuyor.

Standartlara uygun ürün kullanımı can ve mal güvenliği açısından büyük önem arz etmektedir. Türk Standartları Enstitüsü bugüne kadar yangın söndürücülerle ilgili 6 seri standarttan 189 üretici firmayı, 2 standarttan ise hizmet veren 1.900 firmayı da belgelendirmiş durumda. Tabii, bu belgelendirmeleri yapabilmek için de bizim aynı zamanda TÜRKAK'tan akredite olmamız gerekiyor; bu çerçevede de akredite olmuş bir kuruluş olarak bu belgelendirme faaliyetlerimizi uluslararası kurallar çerçevesinde Türkiye'de yürütüyoruz.

Enstitümüz aynı zamanda, Avrupa'nın en modern laboratuvarlarından biri olan İstanbul'da TSE Tuzla Yapı Malzemeleri Yangın ve Akustik Laboratuvarını kullanmakta ve 2014 yılından beri bu laboratuvarımız faaliyet yürütmekte. Avrupa'da sayılı test merkezlerinden biri olarak ifade edebileceğimiz çok modern, çok geniş kapsamlı faaliyetleri, testleri yapabildiğimiz çok güzel, ülkemizin gurur kaynağı bir laboratuvarımızdır burası.

Yine, aynı şekilde Kayseri Bölge Koordinatörlüğümüz bünyesinde de bir yangın laboratuvarımız bulunmaktadır; hem Anadolu'da hem de İstanbul'da sanayimizin ihtiyaçlarını geniş çaplı bir altyapıyla yürütmekteyiz.

Bunun yanında, biz ayrıca şu anda Ankara'da da çok önemli bir yatırımı yaptık Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; Ankara Temelli'de Kalite Kampüsü inşamız şu anda bitmiş durumda. Yaklaşık 90 bin metrekare kapalı alanı olan, 40 bin metrekaresi tamamen laboratuvarlardan olacak; ülkemizin gururu, teknik altyapısı, donanımı, yeni test altyapılarıyla beraber ülkemizin ihtiyacını çok daha geniş kapsamda görebilecek ve dünyada da sayılı laboratuvar altyapılarından birini oluşturacağımız bir kampüs inşasını tamamlamış olduk. Önümüzdeki dönemde de inşallah, bu laboratuvarlarımıza yeni test altyapılarımızı kazandıracağız. Bu laboratuvarlarımızın içerisinde yine yangınla alakalı test sistemlerimizi de programımıza almış durumdayız, daha önceden planladığımız bir konuydu bu. Çok daha geniş bir alanda, 40 bin metrekareyi bulan bir laboratuvar alanında çok çeşitli faaliyetlerimizi, test altyapılarımızı da burada inşallah faaliyete geçirmiş olacağız.

Ben bu girizgâhtan sonra eğer uygun görürseniz Sayın Başkanım, daha teknik konularda sunum yapmak üzere Genel Sekreterimiz Aykut Kırbaş'a sözü vermek istiyorum. Bu alanda gerek belgelendirmeler, ürün belgelendirmeler ve faaliyetlerle alakalı, yaptığımız testlerle alakalı Komisyonumuza bir sunum yapacaklar.

Arz ederim efendim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum.

Aykut Bey, buyurun.

2.- Türk Standartları Enstitüsü (TSE) Genel Sekreteri Aykut Kırbaş'ın, TSE'nin yangın, yangın ekipmanları, yangınla alakalı yapabildikleri deney kapasiteleri ve bu alandaki vermiş oldukları belgelendirmeler hakkında sunumu

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekillerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sunumuma başlamadan önce bu elim yangında vefat eden tüm kardeşlerimiz, çocuklarımız, tüm vatandaşlarımıza başsağlığı dilemek istiyorum.

Sayın Başkanım, burada konuşurken şunu hissettim: Belki de hayatımda benim için en önemli sunumu yapıyorum -hem meslekte hem kurumda 30'uncu yılım- sürçülisan edersem hepinizden affola. Umarım ki bu Komisyon çok güzel çalışmalara vesile olacaktır sonucunda ve bir daha böyle kazaların olmasının önüne geçecektir; bundan hiçbir şüphem yok. Burada da bu çorbada

da bizim de bu yapmış olduğumuz sunumla ufak da olsa bir parça payımız olursa kurum olarak ve kişi olarak ne mutlu bize diyorum, sözlerime başlamak istiyorum.

Türk Standardları Enstitüsü Sayın Başkanımızın arz ettiği gibi birçok alanda faaliyet göstermekte ama biz sunumumuzda daha ziyade Türk Standardları Enstitüsünün bu yangın, yangın ekipmanları, yangınla alakalı yapabildiğimiz deney kapasitemiz, bu alandaki vermiş olduğumuz belgelendirmeler özelinde gitmeye çalıştık. Enstitü olarak biz yangın standartlarının hazırlanması ve/veya uluslararası olarak veya bölgesel olarak hazırlanmış standartların adapte edilmesi konusunda çalışıyoruz. Sunumun ilerleyen slaytlarında birçok standart numarası gelecek; bu standartların ülkemize ait bir millî standart mı yoksa Avrupa Birliğinde kullanılan bir bölgesel standart mı yoksa tüm dünyada kullanılan bir uluslararası standart mı olduğunu anlamak için çok basit bir kodlama var, belki en başında bunu söylemem bundan sonraki slaytlar için faydalı olacaktır. Tüm standartlarda bir "TSE ibaresi var zaten; o, "Türk Standardı" anlamına geliyor ve bu standardın ülkemizde kabul edildiğini gösteriyor. Eğer TSE'nin yanında bir "EN" ifadesi varsa İngilizcesi "European Norm" "Avrupa Standardı" bunun Avrupa Birliği bünyesinde hazırlandığı ve Avrupa Birliği bünyesindeki tüm ülkelerde kullanıldığı anlamına geliyor. Bunun yanında bir de "ISO" veya "IEC" kısaltmaları bulunan ISO "International Organization for Standardization" yani uluslararası standart organizasyonunun kısaltmalarının baş harfleri. IEC de "International Electrotechnical Commission" dediğimiz elektroteknik alanındaki uluslararası komitenin hazırlamış olduğu standartların kodlarıdır. Eğer standardın yanında, solda TSE, yanında EN, diğer yanında da ISO varsa standartları Arapça gibi sağdan sola doğru okumamız gerekiyor. Bu, şu anlama geliyor: ISO tarafından hazırlanmış bir standart yani uluslararası bir standart; Afrika'da da var aynı standart, Avrupa'da da var, Avustralya'da da var, Asya'da da var; tüm dünya bu standardı kullanıyor. Yanında EN ibaresi varsa evet, bu, Avrupa Birliği tarafından da kabul edilmiş, başında da en sonunda da TSE var ise Türkiye'de "Türk Standardları Yetkili Kamu Otoritesi" olarak bunu "Türk Standardı" olarak Türkçeleştirip kabul etmiş anlamına geliyor. Sunumun ilerisinde birçok standart numaramız var, burada bize faydalı olacaktır diyorum.

Bu standartların hazırlanmasının haricinde, bu hazırlanmış standartlara göre ürünlerin belgelendirilmesi, yangınla ilgili hizmet veren servislerin, bu yangın dolum tüplerine bakım yapan, dolum yapan gibi servislerin belgelendirmesi yine Enstitümüz bünyesinde yapılıyor. Bir de Başkanımızın söylediği gibi şu anda İstanbul'da, Tuzla'da ve Kayseri'de bulunan farklı kapsamlardaki yangın laboratuvarlarımızda da bu alandaki tesisler konusunda Türk Standardları Enstitüsü hizmetlerini sürdürmektedir.

Yangın, can ve mal güvenliğini direkt tehdit eden bir afet hepimizin bildiği gibi ve bu alanda da kullanılan ürün ve hizmetlerin standartlara uyumu tartışmasız bir şekilde hayati bir öneme sahiptir; bu, bizim sunumumuza başlamadan önce standartlara uyumun ne derece önemli olduğunu söylemek için altını çizdiğimiz bir husus.

Müsaade ederseniz, ilk önce, ürün belgelendirme kapsamında neler yapıyoruz, bu kullandığımız birçok ürünün standartları var ve bu belgelendirmeleri nasıl yapıyoruz bunu anlatmak istiyorum.

Belgelendirme talep edilen bir ürünün ilgili standarda uygunluğunun doğrulanması amacıyla yapmış olduğumuz belgelendirmenin sonucunda bir üretim yerine ve bir markaya esas olarak bir belgelendirme yapıyoruz. Ben bu belgelendirmelerin genel hattını anlatmak istiyorum, nasıl yapıyoruz? Üretimi yapılan yere bizim teknik personelimiz, konusunda atanmış, uzman personelimiz bir saha ziyareti yapıyor. Tabii ki saha ziyaretinden önce, ilk önce, kuruluş bir dokümanla başvuruyor, bu dokümanların yeterliliği incelendikten sonra masa başında, daha sonra sahada ziyarete gidiliyor. Bu saha ziyaretinde iki aşamalı bir inceleme yapılıyor. İlk önce, o ürünün diyelim ki ürünü bir yangın söndürücü, o yangın söndürücünün üretilmesi için orada yeterli bir teknolojik yeterlilik olup olmadığı, bunlarla ilgili her standarda göre bizim hazırlanmış olan kriterlerimiz var, bu kriterlere göre kontrol ediliyor. Eğer firma, bu yeterliliklere sahipse üretici firma ikinci aşamaya geçiyor. İkinci aşamamız ne? Test ve deneylerin yapılması. Eğer firma o ürünü üretmeye yeterli kapasiteye sahip ise daha sonra ürünün özelliklerine bakıyoruz, standartlarda belirtilen deneylerin hepsi ya o anda yapılıyor veya da uzun süreli deneyler ise bazen ömür deneyler oluyor bir sene, bir buçuk sene, iki sene süren. Bunlarda uluslararası veya ulusal akredite edilmiş laboratuvarlardaki test raporları kabul edilebiliyor veya da anlık olarak deneyler yapılabiliyor, firma yerinde yapılıyor, firma yerinde yapılamayanlar için kendi laboratuvarlarımıza gönderiyoruz. Tüm deneylerin sonuçları da eğer olumlu oluyorsa firma bir belge alıyor. Genel olarak tüm ürün belgelendirmelerinde izlemiş olduğumuz yöntem budur.

Yine uluslararası kriterlere göre belge kararını oraya giden insan vermiyor tarafsızlığı sağlayabilmek için, oraya giden inceleme ekibi bir denetim raporu oluşturuyor -bunların formatları belli- bu rapor daha sonra Ankara merkezde bulunan, tüm dünyada yapılan bu belgelendirmeler, bizim vermiş olduğumuz belge sayılarının içinde Türkiye dışındaki kuruluşlar da var, Türkiye dışında TSE belgesi almış olan kuruluşlar da var, hepsinin raporları Ankara'ya geliyor elektronik ortamda tabii ki bunların hepsi merkezî bir karar komitesinde incelendikten sonra eğer her şey uygun ise belgelendirme kararı veriliyor. Peki, verildikten sonra ne oluyor? Akla şu soru geliyor: Bir kere veriliyor, gidiyor mu? Hayır, verilmiş olan belgenin asgari yılda bir kez bir ara kontrolü yapılıyor.

Peki, bunlara örnekler ne? Bu geneli anlattıktan sonra yangın söndürücüler var. Biraz önce söylediğim gibi, TS 862 EN 3-7 seyyar yangın söndürücüler. Biraz önce söylediğim gibi, işte, bu örnekten belki bir pratik yapabiliriz; Avrupa Birliği Standardı, Avrupa Birliğinde hazırlanmış, Türkiye'de de kabul edilmiş bir standart bu yangın söndürücülerin deneyleriyle alakalı.

Sayın Başkanım, müsaade ederseniz tüm standartların adını uzun uzun okumak istemiyorum vakti de efektif kullanmak için; eğer bir soru olursa, olduğu zaman zaten detayları vereceğim. Burada seyyar yangın söndürücülerle ilgili standartlar var, tamamı Avrupa Birliği standardı.

Bir sonraki slaytımız da taşınabilir yangın söndürücüler. Taşınabilir yangın söndürücüler öyle çok da fazla görmediğimiz, daha ziyade büyük fabrikalarda olan tekerlekli -resimde de bir örneği bulunan- daha büyük kapasiteli olanlar, onların da standartları farklı standartlar ama yine Avrupa Birliği bünyesinde hazırlanmış standartlar.

Bir sonrakinde sabit yangın söndürme sistemleri var -sprinkler dediğimiz- onların standartları. Yangın algılama ve alarm sistemleri, bunların standartları TS EN 54. Yangın söndürücü maddeler, köpük konsantreleri ve tozlar... Çünkü yangının niteliğine göre yangın söndürücünün içinde bulunan madde değişiyor. Yani müdahale edeceği yangının tipine göre farklı söndürücüsü olan toz gibi, köpük gibi yangın söndürücülerimiz var. Bunların da her birinin standardı ayrı.

Belge sayılarımız ne? Bir sonraki slaytımızda onlar var. TS EN 3 serisi dediğimiz seyyar yangın söndürücüler de toplam 51 tane kuruluş, 51 tane belgemiz var. Taşınabilir yangın söndürücüler, bu arabalı tip dediğimiz, daha büyük kapasiteli olan yangın söndürücülerde 26 adet belgemiz var.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani 51 farklı firmaya verilmiş.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Tabii ki 51 farklı firma ve farklı markaya, en başında söylediğim gibi. Bir firmanın iki markası da olabilir Sayın Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Aynı firma A markası ve B markasıyla üretiyorsa bizim için 2 belgedir. "12259" sabit yangın söndürme konularında 15, yangın algılama sistemleri konusunda 62, köpük konsantreleri konusunda sadece o köpüğün malzemesinin standarda uygunluğu konusunda 28... Tozlar var, mono amonyum fosfat içeren yangın söndürücü tozlar var, kuru kimyevi tozlarımız var. Bu konuda da belge almış olan 7 adet kuruluşumuz mevcut. Bunlar birazcık da tüketiciye yönelik olarak, vatandaşımıza yönelik olan ürünlerdi. Tabii, bunların haricinde de başka belgelendirme yaptığımız ürünlerimiz var.

Yine, konuyla alakalı ürünlerden bir tanesi yangın kapısı. TS EN 16034'le alakalı. Bu alanda deneylerimizi hem Kayseri'deki laboratuvarımızda hem de Tuzla'daki laboratuvarımızda yapıyoruz. Bu görüntüler direkt bizim laboratuvarlarımızın kendi orijinal görüntüleridir. İnternette bulunan konuyla alakalı görüntülerden ziyade direkt Kayseri'deki laboratuvarımızın görüntüsüdür.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Sayın Başkanım, bu görmüş olduğunuz duvar her bir kapı için bizzat örülüp gerçek, reel şartlarda testin yapıldığını gösteriyor esasında. Yani her bir ürün için ayrı ayrı bir gerçek, reel şartları test ortamında sağlıyor arkadaşlarımız.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Sağda bir duvar görüyorsunuz Sayın Başkanım. O duvar, Başkanımızın söylediği gibi, örüldükten sonra ortada bir kapı var, içeri taraftan bir yangına maruz tutuluyor ve burada standardın gereklerine göre testler yapılıyor. Her seferinde o duvar tekrar...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - O kapı dediğiniz o, bir şey var, kırmızının yanındaki o beyaz duvar şeklinde olan yer. Ortadaki, evet.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Evet, Sayın Başkanım.

Tam ortasında bir beyazlık var, orası kapı, etrafı bir binanın duvarı gibi örülüyor, her seferinde bu tekrar yapılıyor. Uzun süreli ve epey zor bir deney.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Burada kapının direncini ölçüyorsunuz.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Tabii ki.

Her şey sonuçta yanıyor Başkanım ama bu yanmayla ilgili belli süreler var, belli hızlar var, bunlar ölçülüyor. Standartlarda bunların tipine göre deneyler var, bu deneyler yapılıyor. Uygun mudur, değil midir; bunların kriterlerine bakılıyor. Bu alanda da 96 adet belgeli firmamız bulunmakta.

Ürün belgelendirmeden sonra diğer bir belgelendirme alanımız da hizmet yeri belgelendirme. Burada ürün üreten bir fabrikadan ziyade hizmet veren yerlerin belgelendirilmesi yapılıyor. HYB belgelendirmemizde tüketiciye hizmet sunan iş yerlerinin ve sunulan hizmetlerin ilgili Türk Standardına veya kriterine uygun olduğunu gösteren bir belgelendirme modelidir. Burada göreceğiniz standartların hepsi sadece TS'dir çünkü bu dünyada ilk defa Türk Standardları Enstitüsü tarafından çıkarılmış bir belgelendirme modelidir ve standartların da onun için hepsi Türk Standardıdır. Bu alanda bazı ülkelerden bize talepler gelmekte, biz de standartlarımızı paylaşmaktayız. Tamamen Türk Standardı olan ve sadece Türkiye'de olan bir uygulamadır hizmet yeri belgelendirme. Burada da yine hizmet yeri adresinde bir inceleme yapıyoruz. Biz bir belgelendirmeyi yerine gidip o incelemeyi yapmadan kesinlikle yapmıyoruz. Bu hangi belgelendirmemiz olursa olsun, fiziki incelememiz gerekiyor, ister bir ürün belgelendirme olsun ister bir hizmet yeri belgelendirmesi olsun.

Belki söylemeyi unuttum, akıllara şu soru gelebilir: Gittiniz, uygun değil. Ne yapıyorsunuz? Biz uygunsuzlukları yazıyoruz. Kuruluşun bir süresi var, uygunsuzlukları düzeltip gelmesi gerekiyor. Uygunsuzlukların belli bir yüzdesi var mı kapatılması gereken? Ben tüm konuşmalarımda şunu söylüyorum: Standartlara yüzde 99 uyum diye bir şey yoktur. "Standartlara yüzde 99 uyum." demenin, diğer bir terminolojisi "Standartlara yüzde 1 uymuyorsunuzdur." Yüzde 1 uymuyorsanız bir standarda belge alamazsınız. Bir standarttan belgeliyseniz ürününüzün o standardın tüm kriterlerine eksiksiz uyması gerekiyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Belge alamayınca kapatılıyor mu buralar?

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Hayır. Sayın Başkanımızın söylediği gibi, standartlar ihtiyari dokümanlardır. Bazen mevzuatlarla bu standartlar mecburi hâle geliyor. Zaten Türk Standardları Enstitüsünün herhangi bir işletmeyi kapatma yetkisi yok. Biz, sadece belge vermiyoruz.

Hizmet yeri belgelendirme, biraz önce söylediğim gibi, yine fiziki olarak yerine gidilip verilen bir yeterlilik belgesi. Bu konuyla alakalı yangın özeline bakıldığı zaman, ilk sırada aklımıza gelen TS 4156 yangın önleme, umumi yerlerde gruplandırma, ekipman ve sistemlerle ilgili bir standardımız var.

Yine, yangın söndürme konularında hizmet veren kuruluşlar var. "11827" yani bu bildiğimiz yangın söndürücülerin, birçoğumuzun evinde, arabasında bulunan kırmızı küçük, elle taşıdığımız yangın söndürücülerin bir bakım süreleri var. Bunları alıp on sene yirmi sene tutmamamız gerekiyor, bunların bakımlarını yaptırmamız gerekiyor, belirli dönemlerde içindeki tozun değişmesi gerekiyor, basınçlarının tekrar kontrol edilip doldurulması gerekiyor. İşte, bunları yapan yetkili kuruluşlar var. Bunlarla ilgili standartlarda 11827...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Konuyla ilgili olduğu için bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Buyurun.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Hizmet yeri belgelendirme olarak şu an Türkiye'de mesela -ihtiyari olduğunu söylediniz, tamam- herhangi bir oteli belgelendirdiniz mi veya varsa kaç tane belgelendirdiniz? Bunu belgelendirdiğiniz takdirde ben yangın

tarafıyla ilgili sormak istiyorum. Siz bütün oradaki yangının her aşamasını, yangının çıkıp çıkmayacağıyla ilgili bütün teknik tarafını denetliyor musunuz? İşte, kapısından yürüyen araçlarına... Böyle bir hizmetiniz var mı?

Teşekkürler.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Sayın Vekilim, teşekkür ediyorum soru için.

Belge sayılarını ilgili standartlara göre birkaç slayt sonra söyleyeceğim ama ben şuradan söyleyeyim: Bizim belge verdiğimiz bu alanda iki tane standardımız var; 11827. Bunları zaten bir otel alamaz çünkü adından da anlaşılacağı gibi, şu anda ekranda olan iş yerleri yangın söndürme cihazlarına bakım ve dolum hizmeti veren kuruluşlar. Yani şu: Sizin evinizde, arabanızda, bir otelde, şu anda Meclisimizde bulunan yangın söndürücülerinin birileri belli dönemlerde bakım ve dolumunu yapıyorlar, o kuruluşlara veriyoruz bu belgeyi. İkincisi de yangın söndürme sistem ve donanımlarıyla alakalı yine bir standart. Onun için, bu iki standarda göre bir otelin belge almasına yani onların kapsamına girmiyor bu standartlar, onun için alamazlar. Sayıları ben söyleyeyim, gelecek yansıda ama siz sormuşken hemen söyleyeyim: Birinci standartta 690, ikinci standartta 319 tane kuruluşun belgesi var yani yaklaşık olarak 1.009 civarında belgeli kuruluşumuz var. Biraz sonra da gelecek ama.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Ben de şunu sormak istiyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Türker Bey'in de bir sorusu var. Biraz hiperaktif gitsin diye, böyle bir donuk yaşamayalım. Buyurun.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Sağ olun Başkanım, teşekkür ederim.

Ya, üretimde sıkıntı yok, TSE kontrolü yapıyor, üretimde uygunluk veriyorsunuz ama nerede, nasıl kullanılacağını... Yani otelde bir yangın çıktı, ocakta farklı, başka yerde farklı bir tüpü kullanılacağını...

KADEM METE (Muğla) - O tüpler öyle konuşlandırılıyor. Mutfakta kullanılanı odaya koymuyorlar.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Evet yani o sistemde bunu kontrol edecek ekip kim?

KADEM METE (Muğla) - Onu size o tüpü sağlayan firma yapıyor, akredite olan firma yapıyor.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Yani şöyle bir cevap verebilirim, TSE'yle alakası yok ama kişisel bilgi olarak, kurumsal olarak lütfen almayın: Sayın Vekilimizin söylediği doğru, zaten o bulunduğu yere göre bunu satan kuruluş o bilgilendirmeyi veriyor ama bunun haricinde ülkemizde mevzuatımız var, işletmelerin tehlike sınıflarına göre çalıştırması gereken iş sağlığı ve güvenliği uzmanları var. İş sağlığı ve güvenliği uzmanları bu risk değerlendirmelerini yaptıktan sonra, bu risk değerlendirmelerinin içinde bulunan unsurlardan bir tanesi... Hani, benim hasbelkader A sınıfı iş güvenliği uzmanlığı sertifikam da olduğu için, bildiğim için söylüyorum bunu. Risk değerlendirmelerinde bulunan yangın söndürücüyü ortamda çıkacak yangın birbiriyle eş değer yani o yangın söndürücüyü bu yangına müdahale edilebilir mi? Zaten risk değerlendirme de eğitimlerde klasik anlatılan örneklerden bir tanesidir. Bu şekilde onun iş sağlığı ve güvenliği uzmanı tarafından da kontrol edilmesi gerekir. İş sağlığı ve güvenliği uzmanı da ilgili işletmenindir Sayın Vekilim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, sadece uyuşuk gitmeyelim diye, karşılıklı daha iyi anlayalım diye çünkü benim ez azından kişisel olarak çok bildiğim bir konu değil, ilgimi çekiyor, sizlerin de mutlaka soracakları vardır, daha iyi anlarız.

Buyurun.

RESUL KURT (Adıyaman) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, standartlar belirlenirken iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili örneğin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının İş Sağlığı Güvenliği Genel Müdürlüğünden veya uzman profesyonellerden herhangi bir destek, bilgi alışverişi yapılıyor mu? Üretilen ve TS belgesi almış ürünlerde İş Sağlığı Güvenliği Mevzuatı'na uygun olmayan üretimlerle ilgili ne gibi önlemler var? Ürünlerin mukavemeti, ürünlerin üretim aşamalarının kontrolü ve bu çerçevede ilerleyen dönemlerde de ara ara örnek numune alınıp bunların daha önce verilmiş standarda uygunluğu kontrol ediliyor mu? Önceki gün Komisyonumuza bilgi veren kurum temsilcileri merdiven altı, kalitesiz, standartlarına uygun olmayan üretimlerden bahsetti, inşaat malzemeleriyle ilgili bir derneğin başkanı. "Bununla ilgili standartlara uygun olmayan üretimler çok yaygın." dedi, en azından yangınla ilgili, kullanılan malzemelerle ilgili, inşaat malzemeleri dâhil olmak üzere. Bu standart kalitesiyle ilgili numunelerin alınıp alınmaması bizim için çok önemli. Çünkü ilk başta bir standart koyuyorsunuz, o standardı sağladıktan sonra aynı standardı sağlayabiliyor mu, aynı sac kalınlığını sağlayabiliyor mu? Aynı boyayı, aynı mukavemeti sağlayabiliyor mu? Bunun da tespiti edilmesi önemli.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Buyurun Aykut Bey.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Çok sağ olun Sayın Başkanım.

Not aldık ama atladığım olursa Sayın Vekilim, lütfen hatırlatın yani şeyden değil, unutkanlıktandır.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Resul Bey'in sorularında mutlaka iç içe geçen bir sürü soru var, ben bile takip etmekte zorlanıyorum.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Şimdi, öncelikle şöyle, sondan başa doğru geleyim. "Belge verdikten sonra tekrar takip ediliyor mu?" Yılda en az bir kez ürünlerin ara kontrolü yapılıyor. Ara kontrollerde yine numune alınıyor ve biz ara kontrollerde bazen piyasadan alıyoruz numuneyi. Numunenin cinsine ve bizim belgelendirme kriterlerimize göre bunların her birinin kriteri var, deneyleri yapılıyor. Yani sorunuzun cevabı, evet, yılda bir biz bunları kontrol ediyoruz.

İkincisi, hatırladığım soru Sayın Vekilim, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını örnek gösterdiniz, bu standartlar hazırlanırken buralardan şey alınıyor mu? Kesinlikle alınıyor. Sayın Başkanımızın açılış konuşmasında da söylediği gibi, biz ilgili tüm taraflardan, sadece Bakanlıklardan değil, Türkiye Odalar Borsalar Birliği olsun, mesleki kuruluşlar olsun, belgeli kuruluşlarımız olsun, üniversiteler olsun, ilgili tüm taraflara bir standardın... Resmî standardizasyon dilindeki adı "mütalaa sürecidir", biz buna "mütalaa süreci" deriz. Minimum her standartta bir mütalaa süreci işler, bazen ikinci mütalaa da çıktığımız olur. Neden? Eğer ilgili paydaşlardan gelen geri beslemeler çok farklı ve çok ise sayı, gönderilen dokümanda çok büyük bir değişikliğe sebep

oluyorsa epey bir deðişti, bunu baştan bir daha mütalaaya gönderelim diye ikinci mütalaamız bile olabilir. Yalnız, Avrupa Birliği ve İSO standartlarında, biz bunu ayna komitelerimiz bazında... Orada biz de bir paydaşız artık, ülke olarak paydaşız. Burada bizim ayna komitelerimiz var, ayna komitelerden geldiği tarafla bir işletmeye çalışıyoruz. Belki bizim en fazla zorlandığım husus da özellikle sektörün, üretici sektörün, bu ayna komitelere katılım konusunda birazcık geri durması. Çünkü aslında o ürünü en iyi kim bilir? O ürünü yapan bilir. Ayna, bu standartlarda hep Avrupa Birliğinde hazırlanan standartlar, o görüşleri vermek için biraz üreticimizin desteğini arttırmaya çalışıyoruz.

Atladığım soru...

RESUL KURT (Adıyaman) - Yani şöyle: Üretilen ve TS belgesi almış ürünlerde iş sağlığı ve güvenliğine uygun olmayan üretimlerle ilgili ne gibi işlem yapılıyor dedim. Yani örneğin, bir yangın tüpü, yangın tüpünü yarım doldurdu veya tekrar doluma gelen bir yangın tüpünü boşaltıp doldurmadı, bunun yerine, üstüne hafif bir kimyasal koyup... Biliyorsunuz, yangın tüpü her iki yılda bir, yılda bir, neyse onun miadı o süre içerisinde yeniden dolum yapılması lazım, içindeki kimyasallar boşaltılıp işte, yeni kimyasal konması gerekiyor ama uygulamada bu sağlıklı olmayabiliyor yani bu şekilde uymayan işletmeler de olabiliyor, bu sizin TSE belgenizi almış işletmelerden bahsediyorum, bununla ilgili bir kontrol olabiliyor mu?

Bir de bu yangınla ilgili değil ama önemli bir konu da şu: Özellikle, mesela, piyasada aradığınız zaman et kıyma makinesi vardır bir sürü, hiçbirisi -siz iş sağlığı uzmanı olduğunuz için benim ne dediğimi daha iyi anlarsınız- iş sağlığı ve güvenliğinin aradığı kriterlere uygun değil, böyle bir zorunluluk yok mu? Restoranlarda, otellerde, lokantalarda, inanın her yıl onlarca çalışan kolunu kıyma makinesine kaptırıyor. Benim uzun zamandır merak ettiğim bir konu yani bununla ilgili, üretimdeyken bununla ilgili bir önleme, standartlara uygunluk sağlama imkânı var mı veya bunun için yasal bir düzenleme mi gerekiyor? Sonuçta, TSE almadığı zaman üretim yapabiliyor. O üretimini belki TSE şartı arayan işletmelere satamayacak değil mi? Yani kendisi "merdiven altı imalat" dediğimiz, dışarıda, elden, bir yerden satacak onları. Bununla ilgili, kıyma makineleriyle ilgili, iş sağlığı güvenliğine uygun, parmağın istese de giremeyeceği şekilde bir tepsi ve bir işte boru vasıtasıyla etin içeri atılması şeklinde... Yurt dışında da böyle uygulamalar, bizim mevzuatımız da böyle. Bu yangınla ilgili değil ama önemli bir konu olduğu için size de iletmış olalım.

Teşekkür ederim.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Sayın Vekilim, şöyle söyleyeyim: Kıyma makinesine arkadaşlarımız -şimdi, bizim 38 bin tane standardımız var, 39 bine yaklaşıyor- hemen şu anda soruyorlar, onun cevabını vereceğim ama genel olarak şöyle söyleyeyim: Kıyma makinesi hareketli bir parçanın olduğu bir makine, kuvvetle muhtemel bir Makine Emniyeti Yönetmeliği çerçevesine giriyor. Makine Emniyeti Yönetmeliği, Avrupa Birliği bünyesinde, Avrupa Birliği tarafından resmî gazetede yayınlanan bir doküman, ülkemizde de uygulanması zorunlu, onun çerçevesinde işlemler yapılıyor diye biliyorum ama standardı...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Nereden aklına geldi bu kıyma makinesi şimdi, Kurban Bayramı falan da değil ki?

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Sayın Vekilim, bunun bir "C" işareti olması gerekiyor, "C" işaretinde eğer Makine Emniyeti Yönetmeliği'ne giriyorsa... Makine Emniyet Yönetmeliği, yönetmeliklerde Avrupa Birliğinde A'dan H'a kadar giden farklı belgelendirme modelleri vardır. Makine Emniyeti Yönetmeliği -TÜRKAK anlatacak hemen, Genel Sekreterimiz de söyledi- çok kısaca söyleyeyim: Genelde sert deklarasyon yani üretici kuruluşun kendi deklarasyonu ile yaptığı belgelendirmelere daha fazla izin veren bir modeldir, zaten TÜRKAK'ın sunumunda da varmış. Kıyma makinesinin standardı var mı? Cevap gelince hemen ben size vereceğim. Bizdeki standartlara bakıldığı zaman, eğer bizim bir ürünün iş sağlığı ve güvenliği yönünden o standardın içinde bir kriter var mı diyorsanız, hayır, yok. Bu tamamen farklı bir alan çünkü, çünkü dünyadaki standartlar da bu şekilde değil. Eğer oraya girersek zaten standartların böyle ansiklopedi gibi bir hâle gelmesi gerekir, onunla ilgili, makinalarla ilgili veya başka ürünlerle ilgili, iş sağlığı ve güvenliği standartları ayrı Sayın Vekilim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyoruz.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Devam edebilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok. Arkadaşlardan çok soru geldi. Biraz böyle siz de rahatlayın, hem de cevapları böyle verin.

Sururi Bey, buyurun lütfen.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim şu ürün belgelendirme belge sayılarıyla ilgili kafama takılan bir soru var. TS EN 3 serisi -Resul Bey'in devamı gibi olacak- seyyar yangın söndürücüler için 51 diye bir rakam verdiniz, doğru mu?

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Evet, 51 tane belgemiz var EN 3 konusunda.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Buradaki belgenin açılımını yapar mısınız? Yani bunu üreten 51 fabrikamız mı var?

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Ürün var.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Hemen yapayım tabii ki.

Şöyle: "Fabrika" demeyelim lütfen.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Diğer üretici.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Farklı marka da olabilir, Başkanımızın sorduğu gibi...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - 51 ama...

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - 51 adet, evet.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - 51 marka.

Bu sayıları toplayınca bu sizin TSE belgesiyle çalışan verdiğiniz bu rakamlar bizim ülkemizde yeterli bir sayı mı yoksa orada Resul Bey'in dediği gibi, geçen toplantıdan kalan, acaba merdiven altı üretim çok daha mı fazla? Tabii, bu öbür tarafta hizmete de gidiyor.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Sayın Vekilim, isterseniz hemen cevabını vereyim. TS 746 et kıyma makinesi standardımız var, bilgi geldi.

RESUL KURT (Adıyaman) - Bunlar iş güvenliğine uyumlu mu? Siz uzman olduğunuz için soruyorum.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Hiç bakmadım, bakmam lazım. Ben hemen numarasına baktım, onun cevabını vereyim yani standardımız var, 746.

Sayın Vekilimin sorusuna döndüğüm zaman... Sayın Vekilim, biz belgelendirmeyi yapıyorken bir firmanın ne kadar ürün sattığı üzerine gitmiyoruz, üretim kapasitesi üzerine gitmiyoruz, bizim için üreteceği ürünün tamamının standartlara uygun olması önemli. İster 1 milyon tane üretsinsin ister 100 bin tane üretsinsin, ürettiğinin hepsinin standartlara uygun olması lazım. Onun için üretim kapasiteleri konusunda bizim bilgi datamızın içinde, portalımızın içinde bir kaynağımız yok. Onun için benim sizin bu sorunuza doğru bir cevap verebilme şansım yok. Ama şunu söyleyebilirim, biz TSE olarak her zaman şunu söylüyoruz: Sadece yangında değil her alanda, markete gittiğinizde, kodu ne olursa olsun TSE belgeli ürün alınmasını her zaman söylüyoruz.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Size bu firmalar başvuruyor, siz öyle mi TSE belgesini veriyorsunuz?

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Evet.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Yani başvurmamaları TSE standartları altına girmiyor.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Parti sınırlaması var mı? Şöyle: Biri 10 tane üretiyor, biri 1 milyon tane üretiyor. Siz bir denetim yaptınız, 10 ila 1 milyon aynı mı?

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Standartlarda numune alma maddemiz vardır. Parti büyüklüğüne göre alınacak numune sayıları değişir fakat o partide 10 tane aldınız, 10 tanesi de uygun çıkacak, öbüründen 1 tane aldınız, onda da o uygun çıkacak yani sonuçta numunelerin hepsinin uygun çıkması gerekiyor Sayın Vekilim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, araya gireyim.

Yani ben şöyle anladım: Bunun standartlarını belirliyor Türk Standardları Enstitüsü ama bunu kullananların o şartları koyması lazım yani büyük bir işletmeye alıyorsanız, kamu kuruluşuna alıyorsanız "TSE markalı" şartı koyarak almanız lazım ki ancak alınsın. Öyle bir şart yoksa gidip merdiven altı yerden de aldıklarında almış oluyorlar. Zorunluluk yok yani zorunluluğu alanlar koyacak.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Olması lazım aslında.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Sayın Başkanım, burada, esasında sizin de ifade ettiğiniz gibi, kamu kurum ve kuruluşlarımız ve özel sektör bir alım yaparken yani bunun teknik özelliklerini belirtirken orada "TSE belgeli olma" kriteri de koyduğu zaman bu kadar firma bundan dolayı bizden gelip belge alıyor yani o denetimin arka tarafında yapılmış olması o ürünü alan firmalar için de bir güvence oluşturuyor. O yüzden dolayı bu kadar firma gelip bizden bir belge almak durumunda oluyor. Aksi takdirde, TSE belgesi olmayan bir ürünün herhangi bir kamu kurum ve kuruluşu veya özel sektörün teknik şartnamesinde "TSE belgeli olma" kriteri olduğu sürece satışının yapılması mümkün değil yani aslında, burada, sizlerin huzurunda bunu özellikle ifade etmek istiyorum. Lütfen, bunu bir şekilde, hangi mecrada olursa olsun, kamu kurum ve kuruluşlarımızın bu anlamda ürün alırken, sadece bu ürün için söylemiyorum yani TSE belgeli ürün olması aslında bizim yaptığımız işlerin arka tarafında büyük bir kontrol durumu var, bunu ülkemizin güvenliği anlamında hem gıda için hem ürünler için hem malzeme için çok kritik olduğunu ifade etmek istiyorum bu vesileyle.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Uzman arkadaşlar da notunu alıyor, değil mi? Yangınla alakalı malzemeleri alırken TSE...

Şöyle bir soru var bende, diyor ki: "Standartlar neden açık yayınlanmıyor ve satılıyor?"

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Sayın Başkanım, şöyle...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Böyle bir şey var mı, bilmiyorum.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Var.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Normalde telif hakkı var. Yani bu kanunda herhâlde öyle bir şeyimiz var. Normalde bunun bir telif hakkı olduğu için, biz, kendi hazırlamış olduğumuz TSE standartlarını çok sembolik bir ücretle satıyoruz yani kâğıt maliyeti mahiyetinde bir ücretlendirmeye satıyoruz ama Avrupa standartlarında ise orada bir telif hakkı ödüyüz. Bizim üyeliklerimiz var, her sattığımız standardın ilgili kuruluşa bir ücretini ödemek durumundayız. O yüzden, onun ücretini de biz tahsil etmek durumundayız.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Burada TÜRKAK muhakkak sunumunu yapacak ama TÜRKAK'ın TSE'nin haricinde böyle belgelendirmek için verdiği kuruluşlar var mı?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bunu isterseniz sunumu yaparken cevaplasınlar.

Cavit Bey, buyurun lütfen.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Sayın Başkanım, sorudan önce şunu söylemek isterim: Bu TS 7 serisi standartlar mecburi standart yani Türkiye'de uyulması gereken standartlar, uymak zorundadır herkes. Belge almak farklı bir olay ama üretim yapan bir kuruluş varsa o standarda uygun üretilip piyasaya arz etmek zorundadır.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Belge almamış olsa bile...

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Evet.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Bir de kapıyla ilgili ben bir soru soracağım. Bu yangın kapısı değil mi?

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Yani çok özür dilerim, kapı, normal kapılar da dâhil "yangına dayanıklı kapı" diyelim.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Oda kapıları. Şu anda en çok piyasada zorlandığımız konu bu; onu da sonra tartışacağız.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Tabii ki.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) - Oda kapısı mı, yangın merdiveni kapısı mı?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, ulema ihtilafa düştü yine. Oda kapısı mı, yangın merdiveninin kapısı mı bu?

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Buradaki yangın merdiveninin kapısı.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Şimdi, bize gelen kapıların standardına göre biz testlerini yapabiliriz yani şu anda resimdeki hangi kapı olduğunu bilmiyorum, zaten onu anlamak zor ama biz, diyorum ya, kapı geldikten sonra bunun standardı...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bunu nerede kullandığı sizi ilgilendirmiyor.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - En büyük problem bu şu anda.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Şöyle: Bakın, ilgili standart, yaya geçişine uygun kapı takımları, endüstriyel, ticari, garaj kapıları ve açılabilir pencerelerle ilgili ve bunların yanıcılığıyla alakalı bir standart. Şimdi, firma bazen bir belge almak için "Bu standarda uygundur benim ürünüm." diyor, 16034 standardına göre. Ona göre bize başvuruyor ve biz o standarda göre deneylerini yapıyoruz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım.

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Buyurun.

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Kayseri'de çok yoğun çelik kapı üretimi olduğu için bazen ithalatçı firmalar dahi normal oda kapısını veya bina kapısını veya daire kapısını bu Avrupa Birliği normuna uygun talep edebiliyorlar, İngiltere gibi, işte Finlandiya gibi.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Firmalar talep ediyor...

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Firmalar da talep edebiliyorlar. Onun testlerini yaptırıyorlar. Kayseri'de çelik kapı üretimi çok yoğun olduğu için oradan biliyorum. Aynı kapılar binalarda yangın merdiveninde de kullanılabiliyor. Bunların fittingleri falan da var, o duvara adapte eden şey, vakumlama kısımları, saç kalınlığı vesairesi gibi yani özel sektör de talep edebiliyor bunu yoğun olarak.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Tabii ki.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyoruz.

Cavit Bey, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, ben de teşekkür ediyorum.

TSE'yle ilgili sunumları dinledik,

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Daha dinleyeceğiz, devam edecek.

CAVİT ARI (Antalya) - Devamı da var.

Şimdi, hep söylediğimiz bir şey var yani burada yapılan konuşmalar ileriye dönük de önlem alacak ve ders çıkaracak mahiyette düzenlemelere yol açacak konular olmalı diye. TSE'nin şu ana kadarki açıklamalarından ileriye dönük neler yapılması ve tesisler yapılırken hangi kriterlere uygun olması gerektiğine dair bilgilendirmeleri bu aşamada aldık.

Şimdi, sonuçta bu Komisyonun Kartalkaya'da meydana gelen bir yangın neticesinde yani yanan bir otelde 78 canın kaybı nedeniyle oluşan bir Komisyon olduğundan yola çıkarak ben şunu sormak istiyorum: Bu yangın olan otelde -TSE standartlarına uygunluk anlamında soruyorum bunu- herhangi bir denetim yapabildiniz mi, yaptıysanız eğer bu oteldeki yangının artışına neden olan faktörler ya da tam tersi oradaki gerek malzemeler başta olmak üzere kullanılan malzemeler anlamında, bütün malzemeler anlamında ve burada daha çok yangın cihazlarıyla ilgili seyyar yangın söndürücü tespit edebildiniz mi, var mıydı, taşınabilir var mıydı? Sprinkler yetersizdi, daha doğrusu belki de yoktu, eğer varsa bunlar standarda uygun muydu gibi yani kısacası olay mahallinde herhangi bir değerlendirme yapabilme imkânınız oldu mu? Orada yangına tesir eden faktörler nelerdi sizce? TSE standartlarına uygun malzemelerin olmayışı belki yangını arttıran, körükleyen, etkisini daha da büyüten sebepler olmuş olabilir mi? Kısacası, yangına tesiriyle ilgili bir TSE denetimi yapabildiğiniz mi? Ben bunu sormak istiyorum.

Siz burada şimdi sıradan yani klasik olması gerekenleri anlattınız. Yeni otel açacak olan arkadaşlarımız diyelim ki nelere dikkat etmesi gerektiğini sorarak öğreniyoruz, kamuoyunu da bu anlamda bilgilendirmeye yarıyor, teşekkür ederim ama konumuz yönünden ne yapabildik? Bu konuda sizin bir tespitiniz oldu mu kısacası?

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Sayın Vekilim soru için çok teşekkür ediyorum. Genel şöyle çok kısa bir cevap vermek istiyorum: Bizim bu alanda bir yetki ve sorumluluğumuz yok.

CAVİT ARI (Antalya) - Biliyorum, yok ama yangından sonra bir şey yapabildiniz mi diyorum.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Yani bizim böyle bir talebimiz de olmadı. Bizim böyle bir yetki, görev ve sorumluluğumuz olmadığı için böyle bir talebimiz de olmadı, böyle bir şey de yapmadık çünkü bizim yapmış olduğumuz, bizim ihtisas alanımız, bizim bildiğimiz alan, bizim uzmanlık alanımız, üreticinin yerinde üretilen yeni bir yangın söndürücünün standarda uygun olup olmadığının deneylerinin yapılıp kontrolünün edilmesi. Bizim vermiş olduğumuz bütün belgelendirmeler öyle. Biz, değil bu otele, Türkiye'deki veya dünyadaki başka bir otele de gidip "Yangın söndürücüler uygun mudur, değil midir?" diye bir kontrol yapmadık. Çünkü hani TSE'nin muadili kuruluşların da bir ürün belgelendirme kapsamında dünyada yaptıkları böyle bir faaliyet yok. Hani ülke olarak bir eksikliğimiz de yok bu konuda. Hani sormuş olduğunuz kapsamda bir uygunluk değerlendirme kuruluşu, bir standardizasyon kuruluşu olarak bizim yapabileceğimiz yetki ve sorumluluk alanımıza giren herhangi bir husus bulunmamaktadır.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Belki iş güvenliği müdürlüğünün...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyoruz.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - TSE'nin burada davlumbaz söndürücüsüyle ilgili bir standardı var mı?

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Sayın Vekilim, hemen bakmamız lazım ama kuvvetle muhtemel 38 bin standardımız olduğu için ve biz Avrupa Birliğinde yayınlanmış standartları yüzde 99'un üzerinde adapte ettik. Neden yüzde 100 değil? Geçen hafta yayınlanan standartlar varsa henüz adapte olmadığı için yani o kusur da oradan. Avrupa'da olan tüm standartları bizim ülkemize anında adapte ediyoruz. Var ise zaten kesin vardır, şimdi hemen kontrol ederiz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Rıdvan Bey, siz söz istemiştiniz.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Yani tekrar altını çiziyorum Sayın Başkanım, Sayın Vekilim, bir standardın olması demek... Standartlar kamuya açık gönüllülük esaslı dokümanlar, tüm dünyada böyle.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım, teşekkürler.

Rıdvan Bey, buyurun lütfen.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Benim sormak istediğim soru şu ama öncelikle şunu belirtmek istiyorum: Gelen bakanlıklarımızı ve ilgili kuruluşları dinliyoruz. Dinlediğimizde evrak üzerinde, kâğıt üzerinde ya da mevzuat üzerinde herhangi yanlış bir şey yok. Yani sizin de sunumunuza baktığımızda Türkiye standartlarını ortaya koymak adına yaptığınız faaliyetler ve çalışmalar çok yerinde ama bizim anlamaya çalıştığımız şu; o zaman bu mevzuatta bu kadar fazla açık olmadığını da düşünerek soruyorum; acaba bizim bu görevlendirmelerde görevimizi ihmal ve sorumluluklarımızı tam manasıyla yerine getirmediğimiz mi yoksa bu görevlere liyakatli ve iş bilen arkadaşların getirilmediği noktasında mı? Bu kanaate şuradan varıyorum: Şimdi bu sunumların içerisinde şu var yani yılda bir kez denetliyoruz. Peki, şu yaptığınız sunuma yılda bir kez denetlenmiş olan noktaları "Ya, şu kadarını denetledik, bu denetlemelerin sonucunda bu kadar ekip ve ekipmanın uygun olmadığı, yapılan testlerde şu kadarının mevzuata aykırı olduğu..." gibi bununla ilgili bir açıklama yok. O zaman biz diyoruz ki: Bunlar hep kâğıt üzerinde yapılıyor. Yani geçen Çalışma Bakanlığı geldi, soruyoruz, otelin orada sorumlularının da sistemde olmasına rağmen sistemde bile olmadığını yani o anlamda görevinin yapılmadığını görüyoruz. Burada da madem biz denetliyoruz, bu denetlememize binaen niye buraya bu denetlemeler konulmaz? Niye koymuyorsunuz? Çok merak ediyorum. Şundan mı, acaba personel sayısında mı bir kısıtlılık var? Bu personel sayısı kısıtlı olduğu için yeterli denetimler mi yapılamıyor? Yani bizden, bu Komisyondan bu anlamda "Şu eksiklerimiz var, bunların da düzenlenmesi lazım." diye bir talep niye konulmaz? Hepsi var mı, tam mı? Bunları sormak isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, tabii, arkadaşlarımız cevap vermeden bir şey söyleyeyim. Tabii, Türk Standardları Enstitüsünün klasik olarak Kartalkaya yangınıyla fazla bir alakaları yok yani hiç alakaları yok. Sadece yangın söndürme...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Vallahi en son suçlu biz ilan edileceğiz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok, değil.

Rıdvan Bey, mesela Çalışma Bakanlığıyla alakalı söylediklerinize katılıyorum çünkü bir iş yeri, orada iş güvenliğiyle alakalı -Resül Bey daha iyi bilir- mutlaka bir şeyler yapılması lazım, eğitiminin verilmesi lazım, onun denetlenmesi lazım, amenna ama bu Türk Standardları Enstitüsü ve TÜRKAK, sadece bir akreditasyon kuruluşu yani belge veriyor, başka bir şeye karışmıyor. Malzemenin yılı dolunca diyelim ki -işte, cep telefonu keşke üretebilsek de onun da senede bir kontrolünü yapsalar ama- üretilen bir şeye bir sene sonra gidip tekrar yerinde bakıyorlar, o standardı devam ettiriyor mu, ettirmiyor mu? Onların ki orada bitiyor. Yani yerinde bu malzemeler kullanıldıktan sonra kullananları denetleme yetkileri yok.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - O verileri soruyorum ben.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onu ben öyle anladım diye düşünüyorum.

Buyurun.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Doğru, kesinlikle öyle Sayın Başkanım.

Şunu söylemek isterim: İlk önce liyakat. Soru için çok teşekkür ediyorum. Türk Standardları Enstitüsü, ülkemizin ulusal belgelendirme kuruluşu, akredite olarak faaliyetlerini yürütüyor. Sayın Genel Sekreterim sunumunda zaten akreditasyonu da anlatacaktır, ben onun sınırına girmek istemiyorum ama liyakati biraz akreditasyonla bağlamak istiyorum. Türk Standardları Enstitüsü yapmış olduğu faaliyetlerde Türk Akreditasyon Kurumundan akredite. Bu akreditasyon içindeki kriterlerden bir tanesi de personel yetkinliktir. Peki, akreditasyon standardını biz mi yazdık? Hayır. EN 100 IEC standardı... Tüm dünyada geçen bir standart var. Ürün belgelendirme konusunda konuştuğumuz standart 17065 standardı. Yani TÜRKAK benim yaptığım faaliyetleri, belgelendirme faaliyetlerini denetliyorken tüm dünyanın kullandığı belgelendirme kuruluşlarının yetkinlik standardına göre beni denetliyor. Peki, TÜRKAK işini doğru yapıyor mu? Sayın Genel Sekreterim anlatacaktır ama çok kısaca söyleyeyim: Zincire girdiği zaman da bizde Avrupa Akreditasyon Birliği üzerinden tanınır, onun tepesinde de Uluslararası Akreditasyon Forumu var, o da o şekilde tanınırlığı sağlamış durumda. Almanya'da, Asya'da herhangi bir ülkede, Japonya'da akreditasyon zinciri nasıl tamamlanmışsa yetkinlik açısından bizim ülkemizde de -ben kendi kurumum için söylüyorum, TÜRKAK Genel Sekreterimiz Türkiye için söyleyecektir- biz bu yetkinliği TSE adına sağlamış durumdayız.

"Masa başında" dediniz. Efendim, çok özür diliyorum, ben yanlış anlattım, lütfen beni affedin. Tüm ürün belgelendirme denetimlerimizde firma yerine gidiyoruz, kesinlikle masa başında bir denetim yok, hepsinde fabrikaya gidiyoruz. Biz piyasaya çıkmış...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Bu verileri de koysaydınız şuraya, çok yerinde olurdu.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Yani velilerden kasıt, biz sadece yangın...

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Biz sunum olarak hazırladık.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Sunum olarak hazırladık, bizim toplam yaklaşık 20 bin belgemiz var. Hani bize bir çağrı gelince Sayın Başkanımızdan, Başkanımız çok doğru söylüyor, bizim Bolu'daki otel yangınıyla hiçbir şeyimiz yok. Hani ne otelde bir denetimimiz var, zaten olma durumu yok. Biz yangın konusundaki bildiklerimizi aktarmaya geldik. Bu arada da şöyle düşündük: İşte, yangın standardı var, yangın söndürücü kaç tane belgeli kuruluşumuz var -51'di yanılmıyorsa- o sayıları verdik.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Yılda bir şey diyorsunuz ya, o nedir?

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Şimdi, arkadaşlarıma talimat verdim, hemen geldi, geçen sene 663 tane firmanın belgesini biz askıya almışız.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Ha, onu soruyoruz, teşekkür ederim. Yani bu işin yapıldığına dair bir şey...

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Hayır, benim hatam, özür diliyorum. Ben düşünemedim hani askı sayılarını da buraya getirelim...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Yok, estağfurullah.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Hani kısıtlı zaman, minimum zamanında maksimum bilgi. Geçen sene 663 ürün askıya alınmış.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Şu anda da cevap verebilmeniz bizim için iyi oldu.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Yok, her şey on-line olduğu için hemen cevap verebiliriz, oralarda sıkıntı yok.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - "663 ürün askıya alınmış." demeniz...

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - 2024 Sayın Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - O ürünlerin standartlarını kaybettiğini belgelemiştiniz.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Evet, uygun olmadığı...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Uygun olmadığı...

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Denetimlerde, kontrollerde bir eksiklik varsa, Genel Sekreterimin söylemiş olduğu gibi, orada 100 parametreden 1 tanesi dahi eksik olmuş olsa o belgelendirmeyi biz yapmıyoruz, askıya alıyoruz. Yani o yüzden Kurum Başkanı olarak çok arıyorum Sayın Vekilim. Yani biz 0-1 mantığıyla çalışıyoruz. Bizde "İdare eder." diye bir şey yok.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Olmaması lazım.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Yok, öyle bir şey yok yani onu ifade etmeye çalışıyorum. Biz sadece burada var olan belgeleri koyduk ama süreç içerisinde askıya alınıyor, bu askıya alınanlar eksiklikleri tanınan süre içerisinde gidermişse biz o belgeyi tekrar aktif hâle getirebiliyoruz. Bu canlı, sürekli aktif olan bir şey yani doğal yaşam süreci içerisinde devam eden bir şey. Firmanın eksikliği denetim esnasında çıkmışsa biz ona diyoruz ki: Bir dakika dur, bu eksikliklerini tamamlar, öyle gel yani askıya alıyoruz. Bakın, o anda bir ihale çıkmış olsa ihaleye girip satış yapamaz; ticari bir risktir.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Askıya aldığınız daha sonra tamamlayıp gelince veriyor musunuz tekrar?

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Tekrar kontrol ediyoruz Sayın Başkan.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Baştan eksikliklerin giderilmiş olduğunu tamamen teyit etmiş isek, yerinde kontrollerimiz olumlu çıkmışsa ondan sonra aynen kaldığı yerden devam edebiliyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım, teşekkür ediyorum.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Denetim elemanlarınız yetiyor mu?

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Yetiyor.

Şu anda bizim 2.500'e yakın toplam çalışmamız var Sayın Vekilim. Şu anda özel inceleme eleman istihdamı, kanunun bize verdiği yetki çerçevesinde ihtiyaç olduğu zaman özel proje bazlı istihdam edebilme imkânımız var. İhtiyaç olduğu zaman çok hızlı aksiyon alabiliyoruz, bu konuda bir problemimiz yok.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, teşekkür ediyoruz.

Cevahir Bey, demin karıştırdım, sizin söz hakkınız çok sonraya kaldı.

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Başkanım, çok teşekkür ederim.

Zaten benim dile getireceklerimin yüzde 70'ini Cavit Bey birebir dile getirdiği için ben daha fazla kıymetli vaktinizi almayayım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Kalan yüzde 30'u ne?

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Onu daha sonra...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Evet, Sayın Vekilim, Süreyya Hanım, çok özür diliyorum, bazen bu saatlerde benim kafa duruyor, Ömer Faruk gibiyim ben. Onun için ben özür diliyorum, hakkınızı helal edin.

Buyurun lütfen.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Estağfurullah. Çok teşekkür ederim Başkanım.

Çok teşekkür ederiz sunum için, ellerinize sağlık, çok güzel anlattınız.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Sunumu daha bitiremedik yalnız Sayın Vekilim, onu söyleyeyim, bitmiş gibi söyleniyor ama anlatacaklarımızda daha yarıya gelmiştik yani onu söyleyeyim.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Anlattığınız kadarını çok beğendik, elinize sağlık.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Devam edeceğiz şimdi.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Tamam.

Şimdi, şöyle, birkaç husus var: "İşletme kapatma yetkimiz yok, sadece belge vermiyoruz; denetliyoruz, bakıyoruz, uygun değilse standartlara belge vermiyoruz. Yılda bir kontrol ediyoruz." dediniz. Kamu kuruluşlarının ihalelerinde zaten TSE belgesinin istenmesi gibi bir durum var ama özel özel şirketler ya da özel sektör için böyle bir zorunluluk yok anladığım kadarıyla.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Kamuda da bu ihtiyari. Bu, normalde ihtiyari bir durum yani orada siz o standartları şartnameye koyarsanız o belgeli ürünü almak durumunda oluyorsunuz.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Anladım, o zaman bizim...

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - O, kurumun ya da firmanın alımı esnasındaki kararı.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Anladım yani bu standartlar...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, çok özür diliyorum, ben tam bilmiyorum yıllarca kamuda çalışmış olmama rağmen. Bütün kamu kurum kuruluşları TSE'yle almak zorunda mı değil mi, bilen var mı aranızda?

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Kamu İhale Kanunu'nda böyle bir madde yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yok, İhale Kanunu'nda yok yani.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Eğer böyle bir madde konursa -yani genel anlamda söylüyorum- ben bununla alakalı...

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Şimdi, genel uygulama önemli değil, bizim bunu kurala bağlamamız lazım çünkü bu kadar detaylı çalışıyorsunuz, bu kadar standardizasyon, uluslararası kurallara uygunluk; bunlar fiyata geçmediği zaman hiçbir anlam ifade etmiyor. Yani pratikte kamuda böyle yapıldığını ben de biliyorum ama bu hem özel sektör hem kamuda belki de yasal olarak bizim koymamız gereken bir durum olacaktır Değerli Başkanım.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Mecburi kılmak gerekiyor.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Şimdi, burada sizin anlattıklarınızdan da anladığımız kadarıyla, aslında bir otelde, bir özel şirkette -sayın vekillerim, otel işleten vekillerim çok daha iyi bir söyleyeceklerdir, ben anlayabildiğim kadarıyla söylüyorum- ideal olanı, bu TSE belgeli yangın önleyici unsurları ya da aletleri kullanmak, ideal olanı bu ama bu otel sahibinin işletmecisinin vizyonuna mı kalmalı? Yani şimdi şöyle: Biz bir otele gidiyoruz, otel sahibi sağduyulu, vizyonlu, akıllı ya da -ne bileyim- insan sağlığını önemsiyorsa o zaman TSE belgeli yangın söndürme cihazları kullanacak ve ondan sonra bazı bakanlıklar denetlemelerini yapacak ve biz canımız sağ bir şekilde uyuyacağız ve uyanacağız.

Şimdi, mesela, bizim Kartalkaya'daki otelimizde bütün bu bahsettiğiniz yangın yani birçok alet bulunmamaktaydı, yeterli değildi yapılan tespitlerden bildiğimiz üzere. Şimdi, biz -yüksek sesle düşünüyorum- yasal zorunlulukları çok net bir şekilde kanunlarda ve kararnamelerde yerine getirmeliyiz Değerli Başkanım, bizim yasama unsurları olarak bunu karşı tarafın vizyonuna bırakmamamız lazım; bu, çok önemli. Yani otel sahibi sağduyulu ve vizyon sahibi bir insansa TSE belgeli aletleri alıyor; olacak iş değil, bunu denetlememiz lazım, bunu kanuna koymamız lazım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onu otelciler biliyorlardır.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Mutlaka, mutlaka.

KADEM METE (Muğla) - Bir tek otelciler değil, bunu Türkiye...

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Mutlaka. Konumuz otel olduğu için...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Mecburiyet var değil mi? Yani o yangınla alakalı bölümlerde mecburiyet var mı otelde "Şu yangın merdiveni ile şu kapıyı kullanacaksınız." diye?

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Tabii.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Var, değil mi?

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Otel yönetmeliğinde var bu zaten, Çevre Şehircilik...

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Evet, Değerli Başkanım, yani denetlemelerle de bütün bu... TSE çok liyakatli çalışıyor, gidiyor ve hak etmeye belge vermiyor; tamam ama biz bunu denetlemedikten sonra bunun hiçbir anlamı kalmıyor. O yüzden, yine her zamanki gibi denetime geliyoruz, hepimizin yapacak çok işi var bir daha bunları yaşamamak üzere.

Tekrar teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Süreyya Hanımla bana bıraksanız vallahi her tarafı denetleyip perişan edeceğiz.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Vallahi efendim, öyle.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani onun kafasıyla benim kafam aynı çalışıyor.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Denetleme yoksa olmaz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani biraz profesyonelliklerimiz yakın olunca... Bizim kafamız Süreyya Hanımla beraber, aynı pencereden bakıyoruz hayata.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Evet, çok haklısınız.

Çok teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum.

Evet, sununuza arzu ederseniz, varsa cevap ama yoksa devam.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Ben sadece sayın vekilimiz söyledikten sonra...

KADEM METE (Muğla) - Ben de bu otelcilerle ilgili bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Olur, vereyim söz. Kadem Bey de turizm otelcilerle alakalı cevabı verecek, bence bilelim.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Tabii ki Sayın Başkanım.

KADEM METE (Muğla) - Şimdi, Saygıdeğer Milletvekilim Süreyya Hanımın söylediği aslında çok doğru bir şey yani biz standartlara uygun, Türk standartlarına uygun bir ürün üretiyor isek bunun kullandırılmasını da cezbedici hâle getirebiliriz. Eğer Türk standartlarına uygun bir kumaş üretiliyorsa, bir de merdiven altı üretiliyorsa kişi kendisine kumaş alırken isterse daha kaliteli diye Türk standartlarına uygun bir kumaş alabilir veya parası az ise daha basit üretilmiş bir kumaş alıp kendisine öyle bir elbise yapabilir ama söz konusu ürün insan sağlığıyla alakalı ise bence Türk Standardları Enstitüsüne uygun belgesi olmayan ürünlerin, özellikle böyle toplu konaklama yerlerinde, yurtlarda, hastanelerde, şurada burada, kamu binalarında kullanılmaması gerektiği yönünde bir çalışma yapmamız lazım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Veya özel binalarda...

KADEM METE (Muğla) - Kesinlikle katılıyorum ama şu anda rutin olan şey nedir? Ben bir yangın tüpü alıyorum otelime, bunun parasını veriyorum, 3 lira ucuz diye nerede üretildiği belli olmayan bir ürün almam.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - İşte, sizin vizyonunuza kalmış.

KADEM METE (Muğla) - Eyvallah, doğru söylüyorsunuz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ama isteyen alabilir.

KADEM METE (Muğla) - Tabii, maalesef alabilir, maalesef alabilir.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Siz almazsınız ama bir başkası isterse alabilir yani.

KADEM METE (Muğla) - Maalesef alabilir ama bunu, bu standardı, özellikle, bir ekmek bıçağı TSE kalitesine uygun değil diye almamalık yapmayabilirsiniz yani bu çok önemli bir şey değil ama o ürün insan sağlığıyla alakalı bir şey ise, yangın söndürme tüpüye mesela... Bakın, ben iki gün önce yeni hizmete girecek bir okulu ziyaret ettim.

İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Kadem Bey, itfaiye yönetmeliğinde hangi malzemeyi kullanacağını var zaten.

KADEM METE (Muğla) - Ağabey, şöyle: Bak, sen bana...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Hayır, Kadem Bey, yönetmelik geldi bana, hemen bizim uzman arkadaşlar oradan gönderiyorlar.

KADEM METE (Muğla) - TSE belgeli olmak zorunluluğu yok Hocam.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bak, şöyle: Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'in 90'ıncı maddesinin (4)'üncü fıkrası "Her türlü yangın söndürme sistemlerinin, ilgili yönetmeliklere ve standartlara uygun olarak tasarlanması, tesis edilmesi ve işletilmesi mecburidir." diyor.

KADEM METE (Muğla) - Bir saniye...

O zaman soralım. Şu anda Türkiye'de satışta olan ama TSE'ye uymayan yangın tüpleri var mıdır?

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Şimdi, Sayın Vekilim, ben ona bir şey söyleyemem ama ben şunun ayrıntısını söyleyeyim: Standartlara uymak ve TSE belgeli olmak farklı şeyler.

KADEM METE (Muğla) - Ha, farklı şeyler değil mi? Tamam, eyvallah.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Şimdi, standartlara uymak... Bir firma standarda uyarak belge almayabilir, bu onun ürününün kötü olduğu anlamına gelmiyor. Biraz önce bahsettiğim yangın standartları zaten mecburi uygulamada olan standartlar. En başta da Başkanımız söyledi diye hatırlıyorum, ben de söylemiş olabilirim, sunumumuzun başında söyledik. Bu yangın söndürücülerde standartlar mecburi standartlar zaten, üretim yapan kuruluşlar bunlara uymak zorunda Başkanımızın söylediği gibi.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani şöyle: Standartlara uygun ancak TSE markası olmayan her malzemeye bu kötü bir malzemedir diyemiyoruz. Tabii, TSE markası onun bir belgesi oluyor, kalite belgesi oluyor.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Biz üçüncü taraf olarak bunu kontrol ediyoruz. Aslında, TSE şunu yapıyor: Üretici ile tüketici arasındaki akitleşmenin resmi imzasını atıyor. Üretici diyor ki: "Benim ürünüm bu standarda uygun." Tüketici olarak da siz bu telefonu alırken o standarda uygun olduğuna inanarak almak istiyorsunuz. Ben üçüncü tarafım, müşteriden ve üreticiden bağımsızım ben, ben bunu belgelendiriyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Siz orada bir güvence veriyorsunuz.

KADEM METE (Muğla) - Biz de diyoruz ki: Böylesine önemli malzemelerin kullanılmasında bu belge aranmalı.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - O bizim arzu ettiğimiz bir şey Sayın Vekilim, bunu sağlarsanız, biz bunun için 2'nci bir TSE kurarız yani o bizim canımıza minnet.

KADEM METE (Muğla) - Bir de bir sorum var: Şimdi, biliyorsunuz itfaiyeler tesisleri kontrol ediyorlar ya "Yangın önlemlerini aldılar mı almadılar mı?" diye. Bu itfaiyelerin kontrol ederken bir standardı var mı? Siz genellikle araç gerece standart belgesi veriyorsunuz ama A belediyesinin itfaiyesi ile B belediyesinin itfaiyesi bir yangını kontrol ederken farklı taleplerde bulunabiliyor mu? Bir tane örnek vereceğim: Bir otelci arkadaşım, şimdi, yeni, bu olaydan dolayı sprink sistemi kuruyor, itfaiyeden geliyorlar, bakıyorlar, diyorlar ki: "Tamam, buraya kurmuşsun, buraya kurmuşsun -elektrik odasına geliyorlar- buraya da kurman lazım." Otelci itiraz ediyor "Burada olur mu? Burası elektrik odası." diyor. "Buraya koymazsan belgeni imzalamam." diyor, geri dönüyor, gidiyor. Elektrik Mühendisleri Odasına soruyorlar, Elektrik Mühendisleri Odası "Kesinlikle konulmaz." diyor. Burada da bir standart yok. Bu konuda da bir çalışma yapabilir miyiz "TSE olarak neler aranmalıdır?" konusunda.

Teşekkür ederim.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Sayın Vekilim, bu konuda biraz Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yangın yönetmeliğiyle alakalı belirlemiş kuralları aslında ifade ediyorsunuz yani o kurallar, aslında o kurumun mevzuat içerisine koymuş olduğu kendi standartları. "Standart" denilince, bütün, her türlü standardı yapan bir kurum olarak algılanmamamız lazım. Biz bu "TSE"yle başlayan Türk standardını yayınlıyoruz, kurumlar kendi standartlarını kendi belirleyebiliyor, bunu mevzuatlarla da destekleyebiliyor. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yayınlamış olduğu yangın mevzuatındaki kurallar genele matuf bir uygulama. Oradaki uygulamadaki farklılık -yani bilmiyorum sizin karşılaştığınız durumu ama- bizim dışımızdaki bir olay.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Haftaya Çevre ve Şehircilik Bakanlığı gelecek ya, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı buna daha iyi cevap verir diye düşünüyorum.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - O farklılık bizim bilimiz dışında olan bir farklılık, orada bu kontrol standartlarını belirlemekle alakalı bizim hazırlayacağımız bir standart yok.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Sayın Başkanım, bu soruya bir cevap verebilir miyim? Devamında belki önemli olacak.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Semih Bey de söz istiyor ama bu sözü artık bir yerde bitirelim, sunumu tamamlayalım. Ben "Baştan sunumları dinleyelim, biraz hiperaktif olsun." dedim ama bu defa sunumlara zaman kalmıyor.

Buyurun.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Sayın Vekilimizin en son sorusuna bir ekleme yapmak isterim: TSE 4156 standardımız var, Yangın Önleme, Umumi Yerlerde Gruplandırma, Ekipman ve Sistemler sizin sorunuzla cevaplıyor. Artı, özelde sorduğunuz sprinkler standardı için TS EN 12259 serisi standartlar var. Onun için, elektrikle yerlerle alakalı -ben standardı hiç okumadım ama- standartların yapısını bildiğim için şuna eminim: Bu elektrikli yerlerle alakalı uyarı o standardın içinde kesinlikle vardır zaten. Sprinkler konusunda standart var Sayın Vekilim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Sururi Bey, buyurun.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Ben sadece bir cümle söyleyeceğim.

Sunumunuz bittikten sonra TÜRKAK'a geçmeden önce bir de ISO'yla ilgili... Çünkü biraz önce otelicilikten bahsedildi, ISO standartlarınız var sizin, o standartlar da önemli bizdeki hizmet kalitesi ve şeyle ilgili, daha sonra onu da dinlemek isteriz.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Şimdi gelecek zaten, sunumda var Sayın Vekilim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Semih Bey, buyurun.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Değerli Başkanım, sayın milletvekillerim; öncelikle teşekkür ediyorum bana bu imkânı sağladığınız için.

Benim inşaat mühendisi olarak yangın konusunda da mütehasssılığım var, Elâzığ'da da bir otel işletmesinin ortağı konumundayım ve hakikaten vicdanları kanatan bir konuyu araştırmak maksadıyla, çok ulvi bir görevle milletimiz tarafından vazifelendirilmiş olarak bugün 6'ncı Toplantımızı icra ediyoruz ama -Sayın Başkanım, affınıza sığınarak, sizi de çok sevdiğimi bildiğiniz için, saydığımı bildiğiniz için çok rahat konuşacağım- biz hâlen daha asli unsurları, ana konuşması gerekenleri dinlemiyoruz Başkanım. Bakın, biz zamanımızı hakikaten boşa harcıyoruz. Türk Standardları Enstitüsü millet için, memleket için tabii ki çok kıymetli. Özellikle bir ürünün üreticisi ile tüketicisi, kullanan arasındaki dengeyi kurma noktasındaki görevlerini çok kıymetli buluyorum Türk Standardları Enstitüsünün ama biz henüz daha Valiliği dinlemedik, İçişleri Bakanlığını dinlemedik, Bolu Belediyesini dinlemedik, biz gelmişiz yangın tüpünün standardını veren firmayı dinliyoruz, kuruluşu dinliyoruz. Sayın Başkanım, biz burada hakikaten boşa zaman kaybediyoruz. Biz yangın tüpünün, yangın kapısının standardını belirleyen kurumu bu sıralamayla mı, bu kronolojiyle mi dinleyeceğiz Sayın Başkanım? Bu doğru değil Başkanım yani.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Semih Bey, sen yönetimdesin, fikrini iletirsen...

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Ben yönetimdeyim de Başkanım, burada daha önce de konuştuk.

Biz bugün Bolu Belediyesini dinlememiştir, Bolu Valiliğini, Bolu Özel İdaresini dinlememiştir, biz bugün gelmişiz yangın tüpünün standardını belirleyen kuruluşu dinliyoruz. Başkanım, hakikaten bu yanlıştır, bu sıralama yanlıştır. Ben hem teknik elemanlık veriyorum hem bu sektörün içerisinde olan birisi olarak söylüyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım, sen Komisyonun yönetimdesin Semih Bey, bunu başkası dese anlarım ama...

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Biz saatlerce tartışıyoruz: "Onu biz mi denetleyeceğiz, şunu siz mi denetleyeceksiniz?" diye.

Başkanım, Allah rızası için bu konunun müsebbiplerini çağıralım, sorumlularını çağıralım, hep beraber dinleyelim ama sırasına göre dinleyelim. Şimdi, biz İçişleri Bakanlığını ne zaman dinleyeceğiz?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İçişleri Bakanlığının ne alakası var bu işle?

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - İl özel idaresi nereye bağlı Başkanım?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İl özel idaresi yerel yönetim.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Valiliği dinleyelim Başkanım.

Eğer biz burada yangın söndürme tüpünün standardını belirleyen kurumu Bolu Valiliğinden önce dinleyeceksek, burada bir yanlışlık var. Ben aklıma oturtamıyorum, kendi beynime oturtamıyorum çok özür diliyorum hepinizden yani ben bunu herhangi bir siyasi saikle konuşmuyorum, beni tanıyanlar da çok iyi biliyorlar, bir teknik eleman olarak söylüyorum. Biz yangında ailesini yitirenlerle konuşmadık, onları dinlemedik; biz bugün gelmişiz, tüpü konuşuyoruz, kapıyı konuşuyoruz. Ben bir teknik eleman olarak baktım zaten, oradaki yangın kapısı standarda da uygun değil. Adam, böyle bildiğiniz uyduruk bir şeyi orada bırakmış...

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Siz teknik olduğunuz için onları biliyorsunuz da biz bilmiyoruz.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Ağabey, siz benden çok daha tecrübelisiniz ama mesela Bolu Valiliğini dinlememiz gerektiğini de siz benden daha iyi bileceksiniz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Semih Bey, Semih Bey...

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Değerli Başkanım, evet, belki ben cümleleri de doğru seçemiyorum, şimdi biz Bolu Belediye Başkanını... Yahu, daha insanlar evlatlarını toprağa gömmeden bir Bakanlık, Belediye tartışmasını dinledik. Yahu, bizi bu devlet... Burada biz asli sorumluları dinleyelim, varsa konuşma noktasında da tali konuşmacıdır Türk Standardları Enstitüsü yani.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Semih Bey, arkadaşların bir sorumluluğu falan yok.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Yani sorumluluk addetmiyorum, konuşma sırasına göre bence ilk 10'a giremez Türk Standardları Enstitüsü, ilk 20'ye de giremez, ilk 30'a da giremez.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Semih Bey, sen yönetimdesin, böyle bir talebin olduğunda bana getirirsin, ona göre değerlendiririz.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Ben bu talebimi daha önce de ilettim Başkanım, daha önce kendi aramızda da konuştuk Başkanım, arkadaşlarımıza da ilettik, Emrah Bey'e de daha önce anlattık, konuştuk, burada kendi aramızda konuştuğumuzda da söyledik.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar, gündemi Emrah Bey belirlemiyor, rica ediyorum.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Biz hâlen Bolu Valiliğini ve Belediye Başkanlığını dinlememişsek bu işte bir sıkıntı var yani benim aklım kesmiyor.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Arkadaşlar, ilk defa bunu gündem yaptınız.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Ben Emrah Bey'e de söyledim Başkanım. Başkanım, biz daha önce de sizinle konuştuk.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bu Komisyonun Başkanı Emrah Bey değil, benim, rica ediyorum. Eğer uzman arkadaş, Emrah Bey yönetecekse bırakalım, gitsin yönetsin.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Başkanım, ben sizi eleştirelim diye söylemiyorum. Başkanım, ben burada fikrimi söylüyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım ama rica ediyorum, böyle bir şey olur mu yani.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Vallahi Başkanım, ben doğru bulmuyorum açıkçası.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum ama gelip siz yöneteceksiniz o zaman.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Ben soru soracağım ama ne soracağımı bilmiyorum. Yani biz asli muhatabına soruyu sormadan ne soracağız?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun üç, artı bir, dört aylık süreci var. Bunların hepsini anlamadan, dinlemeden...

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Sayın Başkanım, ben "Kesinlikle onları dinlemeyeceksiniz." demiyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım arkadaşlar, tamam. Yani hangisi önce, hangisi sonra, rica ediyorum...

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Bakın, sizin hassasiyetlerinizi ben çok iyi tanıyorum, size de sonsuz saygım var ama şimdi...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Komisyonu yönetme noktasında onu da bana bırakın, rica ediyorum yani hangisini, nasıl yapacağımızı, onu da bırakmazsanız... Rica ediyorum, böyle bir şey olur mu?

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Tamam, kusura bakmayın, ben özür diliyorum o zaman, ben yanlış bir şey söylediysem özür diliyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar, rica ediyorum, bizim bütün kurumların olduğu listemiz var burada; İl Özel İdare de var, Bolu Valiliği de var, Bolu Belediyesi de var -ben geçen hafta Rıdvan Bey'den özellikle rica ettim ki nasıl yapacağız- bu Sigorta Birliği falan var.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Değerli Başkanım, Bolu Valiliği İl Özel İdaresi, dağda 5 otel var, bu 5 otele bakmamış senelerce. Bolu Belediyesi hıleyle hurdayla getirmiş restorana yani otelin bütününe ilgilendiren bir konuda yangına uygunluk raporu vermiş. Biz yangın tüpünü dinleyeceksek bu yanlıştır Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Onları da çağıracağız arkadaşlar ama bizim...

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Tamam, özür dilerim sizden...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Anladım ama ne zaman olacağının da takdirini bana bırakın yani.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Tamam da şimdi, önce tüpü mü dinleyeceğiz yoksa asli kurumları mı dinleyeceğiz yani?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Öncesi veya sonrası yok, dört ay boyunca hepsini dinleyeceğiz.

CAVİT ARI (Antalya) - Şimdi, vallahi ne zaman isterseniz...

Ben Sayın Vekilimin son cümlesi haricinde "Bolu Belediyesi hıleyle hurdayla bir belge vermiş." cümlesine itiraz ediyorum, öyle bir belge zaten yok.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Var Başkanım, var, çok net var.

CAVİT ARI (Antalya) - Diğer görüşlerine katılıyorum. Başta Belediye Başkanımız her zaman gelip burada görüşlerini açıklamaya, sorulara cevap vermeye hazır vaziyette.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Ayrıca, ben de bunu ekleyeyim Cavit Bey: Belediye Başkanı bu işteki sorumluluğunu açıklasın ben istifa edeceğim, milletvekilliğini bırakacağım, eğer burada hile hurda yoksa ben milletvekilliğini bırakacağım. Sorumluları yakalamak, konuşturmak yerine tüpü konuşuyoruz ya; ben de bunu söylüyorum size.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Semih Bey...

Burası mahkeme değil arkadaşlar, baştan beri söylüyoruz. Biz mahkeme, birilerini yargılama falan durumunda değiliz, yargılayamayız da zaten, onu yargı yapacak.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Ben tamamen tavsiye niteliğinde görüşümü ilettim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum, sağ olasın.

Arkadaşlar, buyurun devam edelim.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben biraz vakti efektif kullanmak için biraz hızlı geçeceğim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, lütfen.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ GENEL SEKRETERİ AYKUT KIRBAŞ - 2 tane standardımız var demiştim. Bir tanesi 11827; bu standart 2018 yılında zorunlu uygulamaya konulmuş ve bu kuruluşların bu tebliğ hükümlerine uymaları zorunlu hâle getirilmiştir. Bu standart, bu yangını söndürücülerin dolumunu ve bakımını yapan standart. İkincisi de 11827; yangın söndürme cihazlarının bakım ve dolumunu yapan. Diğer, 13345; bu, yangın söndürme sistemleriyle alakalı hizmeti veren kuruluşlarla ilgili standartlar.

Kaç tane belgemiz var bu alanlarda? 11820'de -biraz önce bir vekilimiz sormuştu, söylemiştim- 690 tane, 13345'te de 319 tane Türkiye çapında belgeli kuruluşumuz var.

Laboratuvar hizmetlerimize gelmek istiyorum. Kayseri'de ve Tuzla'da yangın konusunda laboratuvarlarımız vardır. Burada ağırlığı 20 kilogram altında olan ve 22 kilogram üstünde olan yangın söndürücülerin iki ayrı farklı standardı var deneylerini yaptığımız. Burada A sınıfı yangınlar, B sınıfı yangınlar, C, D ve F sınıfı yangınlar için kapasitelerimiz ve bunların ne yangınları olduğu yansıda gözüküyor; satır satır okumak istemiyorum vakti efektif kullanmak için. İçeriklerini de biraz önce bir vekilimiz de söylemişti: Kuru kimyevi toz içerikli, karbonhidrat içerikli ve su bazlı yani köpük içerikli yangın söndürücülerimiz var.

Bu alanlarda hangi deneyleri yapabiliyoruz? Gözle muayeneleri yapabiliyoruz, makroskobik muayeneler, patlatma testi, boşaltma testi, artık doluluk muayenesi testi, korozyon testi, sıcak ve soğuğa tepki testi, yangın performans testi -yani yangını söndürebiliyor mu, söndüremiyor mu; en önemli test budur zaten bir yangın söndürücüde- işaretleme ve ambalajlama testlerini laboratuvarlarımızda yapabiliyoruz. Testlerin detaylarına girmedim Sayın Başkanım, hızlıca sadece başlıklarıyla geçtim.

Son olarak da şunu söylemek istiyoruz: Enstitümüz uluslararası ve ulusal standartları esas alarak üretimi yapılan yangınla ilgili ürünlerin -biraz önce söylediğim ürünleri- belgelendirmesini yapmaktadır. Bu ürün ve hizmetlerin değerlendirmesinde laboratuvarlarımız akreditasyona tabi olarak hizmetlerini uluslararası tanınırlık çatısında sürdürmektedir. Bu laboratuvarlarımız aynı zamanda ilgili kamu otoriteleri tarafından piyasa gözetimi ve denetimlerinde de kullanılmaktadır diyorum.

Sürçülisan ettiysem af ola. Biraz hızlı geçtim sonunu ama affınıza sığınıyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum, sağ olun Aykut Bey. Arkadaşlar, şimdi, TÜRKAK Genel Sekreteri Gülden Banu Müderrisoğlu Hanımefendi'ye sözü veriyorum.

Buyurun.

3.- Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) Genel Sekreteri Gülden Banu Müderrisoğlu'nun, Kurumun görev, sorumluluk ve kapasitesi, akreditasyon sistemi ve yangın güvenliği ilişkisi ile görüş ve önerileri hakkında sunumu

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETERİ GÜLDEN BANU MÜDERRİSOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Komisyon üyesi sayın milletvekilleri; öncelikle, Bolu Kartalkaya mevkisinde bir otelde meydana gelen elim yangın faciasına ilişkin kurulmuş bu Meclis Araştırması Komisyonunun değerli üyeleri sayın milletvekillerimize kurumumuzu davetlerinden ötürü şükran ve saygılarımı sunarak konuşmama başlamak isterim. Bu vesileyle de yangında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, tüm sevenlerine ve milletimize de başsağlığı dilemek istiyorum.

Malumunuz, zamanı iyi kullanmayı ve sizlere de net, özet ve fazla bilgiyi mümkün olduğunca kısa bir sürede vermeyi amaçlıyorum. Bu nedenle de sunumumda kısaca önce kurumumun görev, sorumluluk ve kapasitesini, daha sonra akreditasyon sistemini ve yangın güvenliği ilişkisini, son olarak da görüş ve önerilerimizi arz etmeye çalışacağım.

Öncelikle bir cümleyle kendimi tanıtayım izninizle: Yurt içinde ve yurt dışında özel ve kamu kurumlarında ve uluslararası projelerde çeşitli kademelerde ve en son yönetici ve ekip lideri olarak görev aldıktan sonra son altı yıldır da Dışişleri Bakanlığımızın ilgili kuruluşu olan Türk Akreditasyon Kurumunun üst yöneticisi ve Genel Sekreteri olarak görev yapmaktayım.

Kurumumuz 4457 sayılı Kanun ile Gümrük Birliği Antlaşması'nın devamı kapsamında ve Türkiye'nin tek yetkili akreditasyon kurumu olarak uluslararası tanınırlık ve uygunluk değerlendirme kuruluşlarının akreditasyonu için kurulmuş bir kurumdur; kendine başvuran uygunluk değerlendirme kuruluşlarını akredite etmekle görevlidir. Düzenleyici ve piyasa gözetimi yapan, yetkilendiren veya ruhsat veren, ceza verebilen bir kurum değildir çünkü malumunuz, bir kurumun ne olduğunu anlatmak kadar aslında ne olmadığını anlatmak da kafalarda netleşmeye yardımcı oluyor.

Bu çerçevede, TÜRKAK'ın görev ve yetkilerini de hızlıca bakacak olursak: 4457 sayılı Kanun kapsamında Dışişleri Bakanlığının ilgili kurumu. "Neden Dışişleri Bakanlığı?" diye aklınıza bir soru geleceğini düşünüyorum. Bağımsızlığın ve tarafsızlığın teminatını sağlamak üzere... Bunun akreditasyonla ilgili bölümde ne kadar önemli olduğunu ayrıca anlatmaya çalışacağım. O şekilde faaliyet göstermekteyiz.

Uygunluk değerlendirme kuruluşlarına verdiğimiz hizmetlerin detay alanlarını saymak gerekirse... Aslında önce uygunluk değerlendirme kuruluşlarının genel tanımını da yapmak gerekirse bir ürün, hizmet veya kişi bilgisinin standartlara uygunluğunun teyit belgesidir bu. Dolayısıyla bunu veren kuruluşlarımızdan bir tanesi de -saygıdeğer arkadaşlarım, yanımda oturuyorlar- TSE'nin de aralarında bulunduğu geniş bir çalışma faaliyet alanıdır, TSE de ülkemizde faaliyet gösteren ulusal kuruluşumuz.

Dolayısıyla alanlara geçmek gerekirse: Test, kalibrasyon, muayene, ürün belgelendirme, personel belgelendirme, yönetim sistemi belgelendirme, doğrulama ve geçerli kılma, referans malzemeler, yeterlilik testi sağlayıcıları, tıbbi laboratuvarlar; bunlar temel akreditasyon hizmet alanları. TÜRKAK bu alanlarda hizmet veren kuruluşları akredite ederek teknik yeterliliklerini doğrulamakta. Dolayısıyla tetkiki yani testi, muayeneyi, belgelendirmeyi yapan taraf değil bunları yapan -çoğunlukla özel kuruluşlar olan- uygunluk değerlendirme kuruluşlarının düzgün çalıştığını aslında onaylayan, takip eden, akredite eden kuruluştur, üst kuruluştur bir anlamda; örnek vermek gerekirse en çok günlük hayatımızdan da hepinizin bileceği araç muayene istasyonları, Tarım Bakanlığının bu ihracat sürecinde kullandığı bütün gıda laboratuvarları. Dolayısıyla burada hani hem kamu kuruluşlarımızın hem de özel alanın bu alanda çok önemli faaliyetlerinin olduğunu altını çizmiş oluyoruz örneklerle.

Kurumumuz aynı zamanda Avrupa Akreditasyon Birliği kısaca "EA" dediğimiz, Uluslararası Laboratuvar Komitesi, kısa adıyla "ILAC" ve Uluslararası Akreditasyon Forumu "IAF" kuruluşlarının da, üst uluslararası kuruluşların da mevcut tüm kapsamlarda ve tam üyesi olarak çok taraflı tanım anlaşmalarına sahip bir kurum. 1.900'e yakın denetçimizle yaklaşık 2.500 kadar akredite kuruluşun denetimini yürütüyoruz. Sadece son bir yılda 10 farklı ülkede 79 şehirde 1.449 farklı lokasyonda akreditasyon denetimleri yaparak hizmet verdik. Bu da yaklaşık kilometre olarak -arkadaşlarımın hesaplamalarıyla- 4 milyon 250 bin kilometre yol kat ederek Türkiye'nin ve dünyanın pek çok yerinde denetimler yaptık. Aslında akreditasyon sisteminin ve bu denetim sisteminin genelinin daha iyi anlaşılması için biraz daha bu detaylara girme ihtiyacı duydum. Bu çerçevede, küresel akreditasyon sistemine bir bakacak olursak ticaretin önündeki engellerin aşılması ve maliyetlerin düşürülerek kalite güvencesinin uluslararası olarak teminatının sağlanması amacıyla kurulmuş bir sistem olarak özetleyebiliriz küresel akreditasyon sistemini ve 3 temel ayağa dayanmakta: Bağımsızlık, tarafsızlık ve güvenilirlik. Organizasyon yapısı bölgesel ve ulusal akreditasyon kuruluşlarına dayanmakta. Bölgesel birlik içindeki kuruluşlar birbirlerini her dört yılda bir tüm alanlarda ve çok detaylı olarak denetleyerek eş değerlendirmeye tabi tutmakta ve bu şekilde de karşılıklı tanıma anlaşmasının yetkilendirilmesinin devamına veya kısıtlanmasına ilişkin de karar sürecine girilmekte. Kurumun biz de en son geçen yıl yapılan eş değerlendirme sürecini başarıyla tamamladık ve her alandaki uluslararası tanınırlığımızı bir kez daha tescillemiş olduk. Ayrıca, geçen hafta yayınlanan Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı UNIDO'nun 2024 yılı Raporu'na göre de Türkiye akreditasyon alanında 155 dünya ülkesi arasında 100 tam puanla zirveyi İngiltere, Fransa, Almanya gibi bu alanın takdir ettiğiniz gibi küresel liderleriyle paylaştı. Ayrıca hem gerek kapasite gerek performans gerekse ölçek temelli tüm değerlendirmelere göre TÜRKAK Avrupa'nın ilk 5, dünyanın en büyük ilk 10 akreditasyon kurumu arasında bulunuyor. Peki, bu akreditasyon süreçlerinin içeriği nedir? Çok kolay bir süreç değil. Aslında belgelendirmeden de çok farklı değil, onun bir üst basamağı gibi düşünebiliriz. Bir başvuru süreciyle başlıyor, talep hâlinde ön denetim yapılıyor ama büyük oranda yapılmayarak ilk önce doküman inceleme yapılıyor, daha sonra denetim planlama, mutlaka yerinde ofis ve saha denetimi, daha sonra bu denetimlerde bulunan uygunsuzluklara ilişkin düzenleyici faaliyetlerin belirlenmesi, bu düzeltici faaliyetlerin yerine getirilmesi, raporlanması, akreditasyon karar önerisinin sunulması ve Akreditasyon Karar Kurulumuzun önerilen karara ilişkin kararı vererek kararın yayınlanması yani aslında doküman inceleme aşamasından kararın yayınlanma süreci... Ki bu süreç hiçbir olağanüstü aksaklık yaşanmaması ve başvuran kuruluşun da tamamen hazır olması durumunda ortalama 5,1 ay gibi bir sürede tamamlanabiliyor eğer hazırsa kuruluşumuz. Bu süreyi son 5 yılda 10 aydan yarı süreye indirdiğimizi söyleyebiliriz ve aynı zamanda da altı çizilecek bir nokta, akreditasyon süreçlerimizin tamamının sıfır kâğıt

tüketerek, tamamen dijital ortamda sürdürülmesi. Akreditasyonda bir çevrim süresi 48 ay fakat her yıl bir gözetim denetimi yapıyoruz ve 48 ay sonunda da bir yenileme denetimi yapıyoruz.

Peki, yangın güvenliği alanında TÜRKAK akreditasyonlarının hizmet alanlarımıza bakacak olursak TÜRKAK yangın güvenliği alanında ulusal ve uluslararası standart, mevzuat ve programlara göre ürün belgelendirme, personel belgelendirme, muayene ve test faaliyetleri için akreditasyon hizmeti sunmakta. Bu alanların kimisi -detaylarını bir sonraki slaytta da vereceğim- AB mevzuatı gereği zorunlu akreditasyon koşuluna mutlaka bağlanması gerekiyor. Bir kısmı da yasal düzenlemelerle düzenlenmiş olabiliyor ya da aslında bu otel örneğimizde olduğu gibi hiçbir şekilde zorunluluk içermeyip tamamen piyasanın talep ve ihtiyaçlarına göre gönüllü alanda kalmakta. İç akreditasyon ile yangın güvenliği alanının çakışma noktasında ürün belgelendirmeye bakabiliriz. Yangınla ilgili kullanılabilecek ekipman, teçhizat, cihazlar, sistemler, malzemelerin tasarımı, üretimi, montajı AB direktiflerinden Yapı Malzeme Yönetmeliği kapsamında olup bu faaliyetleri gerçekleştirilecek üreticilerin güvenli ürün ürettiğini kontrol eden onaylanmış kuruluşlar mevcuttur. Bu onaylanmış kuruluşların da ilgili alanlarında yetkili otoriteler olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız ve Ticaret Bakanlıklarımız kanalıyla da yetkilendirmesi yapılmaktadır. Aslında "CE" işareti dediğimiz, hep duyduğumuz sistemde bu onaylanmış kuruluşlarımızın verdiği belgeler olarak özetlemek mümkün. TÜRKAK olarak bizim devreye girdiğimiz nokta ise bu onaylanmış kuruluş olarak atanmış uygunluk değerlendirme kuruluşlarının ilgili standartlara göre akredite edilmesidir çünkü bu onaylanmış kuruluşlar olmanın ön koşullarından bir tanesi de akredite olmaktır ilgili alanda; örneğin bu alanda atanmış olan Yapı Malzemeleri Yönetmeliği kapsamında ürünlerin güvenli olup olmadığına dair test ve belgelendirme faaliyetlerini bu onaylanmış kuruluşlar gerçekleştirir. Biz de bu kuruluşların teknik yeterliliğinin sürdürülebilirliğine dair düzenli olarak periyodik aralıklarla denetim gerçekleştiririz. Bu denetimlerimizi hem ofiste hem de mutlaka sahada yaparız. Bu iş için kullandığımız, uzmanlıklarından istifade ettiğimiz geniş bir denetçi teknik uzman havuzumuz bulunmaktadır. Havuzumuzun biraz detayına girecek olursak 2.115 farklı uzmanlık alanında toplam 131.611 kapsamda yetkinliği olan akademi, kamu kurumları, sektörden gibi pek çok farklı alanlardan yurt içinden ve yurt dışından yaklaşık 1.900 kadar bir denetçi teknik uzmanla hizmet vermekteyiz.

Yangın güvenliği ile TÜRKAK'ın akreditasyon sisteminin buluşabileceği, buluştuğu ikinci temas noktası ise test alanında. Aslında ürün belgelendirmenin de temeli olan bir alan bu çünkü mesela yangın kapıları gibi -bahsedildi- bir ürünün güvenli olup olmadığını ve performansının değişmezliğinin tayinini yapan laboratuvarlar söz konusu. Bu laboratuvarların akreditasyonu kapsamında biz devreye giriyoruz. Bunlar da yine AB direktifleri çerçevesinde ve yine Ticaret Bakanlığı ve Çevre Bakanlığının yetkilendirdiği onaylanmış kuruluşlar olarak faaliyet gösteriyor ve akreditasyon sistemine dâhil oluyorlar. Bu alanda hizmet veren kuruluşlarımızdan bir tanesi olarak, yine yanımda oturan arkadaşlarım, TSE'ye atıf yapabiliriz.

Bir diğer alan da -aslında bizim süreçlerimize, sorulara da konu olan- muayene. Yangın güvenliği alanında akreditasyon sistemiyle teması olan çok önemli bir alan. Bu olan kullanımda olan ürünlerin veya sistemlerin düzenli ve periyodik aralıklarla sağlıklı şekilde çalışıp çalışmadığının kontrol edilmesi faaliyeti; muayene faaliyeti, o anki mevcut durumunun resmini çekmek aslında ve raporlamasını yapmak bir nebze. İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği ve Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik çerçevesinde muayene kapsamı verilmekte. Muayene alanında 82 uygunluk değerlendirme kuruluşumuz bulunmaktadır. Bunların hiçbirisi maalesef otel yangındaki sistem ve ekipmanların muayenesinde yer almamakta.

Son olarak, yangın güvenliği kapsamında, personel belgelendirmesi alanında da akreditasyon hizmetimiz bulunuyor. Bu alanda da Mesleki Yeterlilik Kurumunun belirlediği yetkinlikler çerçevesinde hizmet veriyoruz; örneğin yangın yalıtımcısı gibi, yangın teçhizatı mühendisliği yeterliliği gibi alanlarda belge verilmesi için o kuruluşların akreditasyonunu yapıyoruz. Akreditasyonun katkısı, bütün bu sisteme avantajları üzerine odaklanacak olursak öncelikle kuruluşlarımızın bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile verdiği sonuçlara güveni sağlıyor. Akreditasyon ile teknik yeterlilik üçüncü bir taraf tarafından doğrulanmış oluyor, uluslararası geçerlilik sağlıyor ve küresel pazarda ticareti kolaylaştırıyor; kaliteyi, güveni ve tarafsızlığı sağlıyor; tüketicileri korumakta ve kamu sağlığına da tabii katkı sağlamakta etkisi var. Kısacası, kaliteyi güvence altına alan en önemli araçlardan bir tanesi.

Önerilere geçecek olursak gerçi Akreditasyon Kurumu olarak bir düzenleme otoritesi olmadığımız ve doğrudan uygulamaya, piyasa düzenlemeye dönük de bir önerimizin bulunmasının çok doğru olmayacağına inanmakla birlikte ancak tüm alanlarda yetkinliğimiz olduğu için düzenleyici kurumlarımızın akreditasyona ilişkin tüm taleplerinde kapasitemiz ve imkânlarımız çerçevesinde her türlü desteği olmaya hazırız diyebilirim rahatlıkla. Akreditasyon kapsamlarının çeşitlendirilmesi, zorunlu tutulması söz konusu olursa ve hatta yetkin kurumlarımız akreditasyon özellikle yangınla ilgili ihtiyaca binaen bir ulusal belgelendirme programı geliştirmek ihtiyacı bulunursa bunu da akredite ederek, akredite etmeye çalışarak hizmet vermekten memnuniyet duyacağız.

Dolayısıyla şu anda hızlıca aktarmak istediklerim bunlar, arz ederim. Sorularınız varsa...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, teşekkür ediyorum, sağ olun. Çok teşekkür ediyorum arkadaşlar, Gülden Hanım, teşekkür ediyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Selami Altınok'un, Elâzığ Milletvekili Semih Işıker'in TSE temsilcilerinin yaptıkları sunumlar üzerine yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar, tabii, bir açıklama yapma ihtiyacı duyuyorum. Komisyonumuzun Meclis tarafından kurulduktan sonra bir çalışma usul ve yöntemi var. Usulle alakalı da toplantı yaptık, konuştuk. Ayrıca burasının bir Meclis Araştırması Komisyonu olduğunu tekrar tekrar hatırlatıyorum. Burası bir mahkeme değil, bir yargılama yapılmıyor. Suçlu veya suçsuzu tespit etme mercisi değil burası. Biz kurumların sorumluluklarını tespit etme -Komisyonun kuruluş amacı o- iki "Bundan sonra böyle elim olaylar meydana gelsin diye ne gibi tedbirler alınır?"ın çalışmasını yapıyoruz ve çalışmayı yaparken de üç artı bir dört aylık bir zamanımız var ve hemen hemen bu listede bizim çalışmalarımız da kendi sekretaryamızla yapmış

olduğumuz bir çalışma, listedeki bütün kurumları, kuruluşları, birimleri, şahısları dinlemeyi; ayrıca da her toplantıda izah ediyorum, geçen toplantıda biz noksan bırakmıştık, Sururi Bey tamamladı, "Şu kurum da gelsin." dedi, onu da ekledik hemen. Her toplantıda da arkadaşlarımızın dinlenmesini arzu ettiği kuruluşlar, kurumlar varsa onları da mutlaka bildirmelerini ve ona göre bir çalışma yapmak lazım geldiğini düşünüyoruz.

Ramazan havası, arkadaşlarımız zaman zaman böyle bu saatlerde de özellikle sigara içen arkadaşlarımız zorlanıyorlar. Ben çok fazla sigara içen bir insan değilim ama benim de zorlandığımı dikkate alarak bana da haksızlık yapmamaya gayret ederseniz çok mutlu olurum. Yani çok şey değil herkes nasıl, ben de öyle. Ve kırılmadan, dökmeden bütün arkadaşlarımızın nezaketini korumaya, hakkını, hukukunu korumaya gayret ederek yapmaya çalışıyorum. Bu arada ta ki burada yapmış olduğumuz çalışmanın asıl öğeleri, asıl esası 78 tane canımızı kaybettik; onların aileleri var, çocukları var, anneleri, babaları, kardeşleri var; onların da bu hassasiyetlerine özel dikkat etmeye gayret etmemiz lazım geldiğini düşünüyorum. Semih Bey'in söylediklerine hak veriyorum, öyle ama hepsinin bir sırası var. Şöyle: Ben arzu ediyorum ki mesela daha şeyi dinleyeceğiz o Bolu'da karşılaştığımız üniversite hocası, İTÜ'nün bilirkişisinin raporlarını tam verdikten sonra asıl bize bilgileri onlar verecekler, onları bir çağırıp dinleyeceğiz. Şimdi, haftaya Sakarya'da ve İstanbul Üniversitesinde yangın bölümleri var, ihtisas bölümleri var, enstitüleri var; onları, arkadaşlarımızı çağırıp dinleyeceğiz.

Yine, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının özellikle yangınla alakalı, işte yönetmelik falan o birimlerini - çokça gündeme geliyor- o arkadaşlarımız gelsin, onu anlatsınlar istiyoruz. Tabii ki Bolu Belediyesini, Bolu İl Özel İdaresini, Valiliğini yine davet edeceğiz, onları dinleyeceğiz. Bu arada başka davet etmemiz lazım gelen -şu anda liste yanımda yok, ben tam bakamıyorum ama- var mutlaka. Daha, işte, Sigorta Birliğini dinlememiz lazım gelir, Rıdvan Bey'den orada yardım isteyeceğiz, onun profesyonelliği... Yani Türkiye Sigortalar Birliği var, herhâlde değil mi? Benim bildiğim, belki bunu ve bir de bu oteli sigorta eden şirketi...

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Eureka.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Var, öyle bir bankanın, onu davet edeceğiz, dinleyeceğiz. Yani daha zamanımız çok, bizim üç aylık daha zamanımız var. Bu çalışmaları yaptıktan sonraki süreç bitince biz raporumuzu sonra yazmaya başlayacağız. Şu anda çalışıyor arkadaşlarımız, altyapısını oluşturuyorlar; alırlar bilgilerini, notlarını, sizlerin söylediklerinizi, gelen konuşmacılarımızın, misafirlerimizin söylediklerini, herkes ilgili olarak notlarını alırlar. Biz o çalışmaya da başlıyoruz ama bizim dört aylık üç artı bir çalışma süremizin sonunda rapor yazmaya başlayacağız. Yani üç ay daha zamanımız var. Üç ayda zaman, her hafta 2 tane yapsak, üç ay ne oluyor? Ayda 8 tane, üç ayda 20 civarında da, 24 tane daha toplantı yapacağız biz. Bunların hepsini dinleyeceğiz, onu özellikle belirtmek istiyorum.

IV.- MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

1.- TSE ve TÜRKAK temsilcilerinin yaptıkları sunumlara ilişkin görüşme

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ben sunumları için arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Şimdi, sorusu olan veyahut da görüşünü belirtmek isteyen arkadaşlarımıza da söz veriyorum.

Nurettin Bey, buyurun.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Sunumlar için her iki kuruma da teşekkür ediyoruz. Gayet doyurucu, bizi bilgilendirdiler. Bu sunumların faydası var mı, yok mu, ben kendi adıma istifade ettiğimi söylemek isterim çünkü şimdi biz işin bir olay tarafını dinleyeceğiz, bir de teknik tarafı var. Biz hepimiz teknik insanlar değiliz, bazı arkadaşlarımız çok donanımlı yangın konusunda, otel işletmeciliği konusunda ama her birimizin bir yönü çok iyiysen, diğer yönünde eksiklikler olabilir. Ben de hukukçuyum, burada 2 hukukçu varız. Hukuki anlamda da arkadaşlarımız belki eksiktir. Dolayısıyla bu sunumlar da belki bize bir yol göstericiliği açısından... Ben aslında onu da sormak istiyorum. Türkiye'de üretilen her şeyin bir standardizasyonunun olmasını arzu ediyoruz, hele hele TSE standardına kavuşmasını arzu ediyoruz.

Buradan yola çıkarak böyle elim hadiselerin bir daha yaşanmaması için "Bizim standartlarımız şöyle uygulansaydı şöyle şöyle daha faydalı şeyler olacaktı." diye bize söyleyebileceği şeyler var mı özellikle Başkanımız ve Genel Sekreterimizin? Yani şunlar: "Belki şu anlamda bir mevzuat açısından şöyle bir çalışma yapılırsa, şu şurayla ilişkilendirilirse daha iyi sonuçlar elde ederiz, böyle tehlikelerden uzak kalırız." şeklinde bize söyleyecekleri bir şey var mı?

İkinci sorum şu: Standartlarda da zaman zaman değişme oluyor. Yani diyelim ki örnek verelim, hani genel, bir traktörün standartlara uygunluğu eskiden o kayışları dışarıda dönüyordu, standartlara uygunluk belgesi almış, üretmiş, satmış; bugün kapalı olması gerekiyor, o da standartlara uygun ama o önceki standartlara uygun traktör de şu anda arazide çalışıyor, birisi gidiyor, elini kaptırıyor, orada tehlike meydana geliyor. Buradaki değişikliklerin uygulaması nasıl olacak? Bunlarla ilgili bir şey söylenebilir mi? Yani burada aslında oteldeki yangının hikâyesinde de yangın standartlarının ilk günü ile bugün arasında farklı olduğunu, deprem standartlarının işte on yıl yirmi yıl önce ile bugün arasında farklı olduğunu biz görüyoruz, standartlar değişiyor, değişken. Buradaki uygulamaların geçişkenliği nasıl olacak? Bunu da merak ediyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, teşekkür ediyorum.

Not alırsanız hepsini birden alıverelim.

Sururi Bey, buyurun lütfen.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben Banu Hanım'a ve TSE Başkanımıza teşekkür ediyorum sunumları için. Ben hani TÜRKAK'ı çok yakından bilen de bir turizmciyim çünkü Covid zamanında TÜRKAK'ın sertifikasyon şeylerinden bayağı bir yakın çalışma yapmıştık, o zamandan biliyorum ama şimdi sunumunuzda burada yine akredite ettiğiniz yani yangın güvenliğiyle ilgili ya da yangın üretim firmalarıyla ilgili olan kısımda TSE başta olmak üzere diğer kurumlara da zannederseniz yetki veriyorsunuz. Ama bir de biliyorsunuz, o zaman Sürdürülebilir Turizm Sertifikası'yla ilgili Covid zamanında bir çalışma olmuştu. Hâlâ bu Kartalkaya yangınıyla ilgili de yine burada

bir sertifikasyon şirketinin yangın konusunda belgelendirme yaptığıyla kamuoyunda karşılaşıyoruz ama tabii, biz bilirkişi raporuna, ona bir şey diyemiyoruz.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - İşi bilen adam soruyu güzel soruyor yani.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Tabii, bilirkişinin vereceği olan şeye benim burada yorum yapmam olmaz. Bilirkişiden gelecek rapora göre ellerinde ne belgeler var onlar tespit edecek, ona biz şimdi uzağız ama orada zannedersen 2 tane sertifikasyon şirketi olduğunu ben de biliyorum, siz de biliyorsunuz.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETERİ GÜLDEN BANU MÜDERRİSOĞLU - Bilgi arz edebilirim.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Yetkileri nedir? Onu artık bilirkişi veya size sorarlarsa siz cevaplayacaksınız onları ama gördüğüm kadarıyla burada... Şimdi, biz, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, il özel idaresi, itfaiye, Kültür ve Turizm Bakanlığının denetlemesi, sınıflandırma, nitelikler yönetmeliği -burada birçok meslektaşım da aynı olayları benim kadar yakından takip ediyor- yani TÜRKAK'ın acaba... Biraz önce TSE'nin denetleme yetkisinin olmadığını, üretimi denetlediğini ama bu tür kuruluşlarda sadece bunu turizm olarak almamak lazım, sanayide de lazım, otomotivde de lazım, gıdada da lazım. TÜRKAK'ın acaba böyle bir çalışması, yangın denetlemesi de olabilir mi? Çünkü TÜRKAK sizin de dediğiniz gibi hakikaten dünyada da karşılığı olan bir kurum, bunu çok yakından biliyorum, TÜRKAK'ın dünyadaki konumunu da biliyorum, belgelendirmelerinin de çok önemi olduğunu biliyorum çünkü özellikle turizmde de otellerin hizmet standartlarında, pazarlama standartlarında bu tür belgelerin önem arz ettiğini arkadaşlarım da biliyor.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Her ülkeye göre de değişiyor.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Her ülkeye göre değişmekle birlikte bir önem arz ettiğini biliyoruz.

Asıl, geçen toplantıda da burada sevgili meslektaşım vekillerimizle de konuştuk; İngilizlerin, Almanların gelip bizim ülkemizde böyle sizler gibi, TÜRKAK gibi, TSE gibi kurumlarımız olduğunda kendi standartlarını bize, turizmcilere özellikle söylemesi, anlatması ve karşısında da "Ya, sizin standartlarınız bu ama bizim dünya standartlarımız, kendi ülke standartlarımız bu; biz, bu standarda göre misafir yollarız." kısmında bence denetlemede ve sertifikasyon olduğunda TÜRKAK'a bir şey sağlayacaktır. Keşke bunlar daha önce olsaydı da böyle olaylarla karşılaşmasaydık, bu yangınla karşılaşmasaydık.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum Sururi Bey.

Evet, şimdi, Derya Hanım, buyurun.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Evet, Başkanım, şimdi, gerçekten konuyla alakalı anlatılanlara göre 2 kurumun da görev ve yetkileri çok çok önemli.

Ben şunu merak ettim: TSE belgesiz söndürme cihazı var mı? Birincisi, şu aletler çok önemli aletler; bunları, bu aletleri TSE belgesi olmadan yapan firmalar var mı? Tüm ürünlerin TSE belgesi olması gerekiyor mu? Mesela, bana göre yangın kapıları, acil kapıları, yangın merdivenlerinin kapılarında olmak zorunda ama mesela, normal bir oda kapısında TSE belgesi olmasına ihtiyaç var mı? Bunu merak ettim.

Diğer konu, TÜRKAK'a sormak istiyorum: Bu malzeme yanıcı bir malzeme, bunun özelliklerini çıkarıyorsunuz, "Bu malzeme yüksek yapılarda yanıcı özelliğe sahiptir, kullanılmamalıdır." gibi bir not düşülüyor ama bir bilgi veriliyor mu yahut da "Bu malzemenin yanıcı özelliği vardır." gibi malzemelerle ilgili bilgilendirmeler yapılıyor mu, Türk Akreditasyonda böyle bir genelleme var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, Kadem Bey, buyurun.

KADEM METE (Muğla) - Başkanım, ben bir tespitte bulunmak istiyorum. Öncelikle, Komisyonumuz kurulduğu ve göreve başladığı günden bugüne aslında tam olarak bu Komisyonun görevi nedir, niçin bir araya gelmiştir; bunu herhâlde tam olarak anlayamadığımızı görüyorum. Bir kere biz suçlular kimdir, onları yakalama komisyonu değiliz, polis değiliz; yakalananları kim suçludur, kim suçlu değildir, onları belirleyecek kişiler de değiliz, hâkim ve savcı değiliz veya işte, bakanlık bizim tarafta belediye karşı tarafta, "Biz bunları savunalım, onlar da onları savunsun." diyecek avukatlar da değiliz. Peki, biz kimiz? Biz yasamayız. Biz ne için burada bulunuyoruz? Bu facianın oluşmasında yani bu işletmenin faaliyete başladığı günden yangının başladığı, sonuçlandığı ve bu 78 canın heba olduğu ana kadarki dönemde hangi yasal boşluklar vardı da bunlar uygulanmadı da veyahut denetlenmedi de bu durum oluştu, bunu belirlemek üzere bence biz buradayız. Ve biz bundan sonra hangi yasayı çıkarırsak böyle bir facianın bir daha oluşmasını engelleriz diye çalışırsak faydalı oluruz. Yoksa sadece belediye gelsin, Turizm Bakanlığı da gelsin, o mu suçlu, bu mu suçlu diye burada birbirimize karşılıklı ithamda bulunarak burada hiçbir şey elde edemeyiz.

Bakın, Türker Vekilim dedi ki: "Ya, bize yangın tüpü getirdi adam ama hangisini mutfakta kullanacağız, hangisini koridorlarda kullanacağız, nereden bileceğiz?" Çünkü yangın tüpü konusunda bir bilgisi yok. Hani "tüp" diyoruz ya, çok basit gibi geliyor ama mutfakta hangisi kullanılır, katlarda hangisi kullanılır, kazan dairesinde hangisi kullanılır, bunu bilmez isek yani jeneratör odası...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Elektriği, jeneratörü...

KADEM METE (Muğla) - İşte, az önce söyledim ya, elektrik odasında sprink sistemi olmak zorunda, "Yapmazsanız imzalamam." diyen bir itfaiye personeli var. Biz bunları bilmezsek bize gelip de burada anlatan insanları neye göre değerlendireceğiz? Bakın, yangın tüpü konusunda ben şunu gördüm, öğrendim ve bunu hararetle savunuyorum: Şimdi, evet, siz evinize yangın tüpü alırken ister merdiven altında üretilmişini alın, ister TSE belgeli olanı alın, sizin kendi kararınız olabilir ama siz 500 kişinin konakladığı bir oteli işletiyor iseniz orada yangın tüpü alırken "TSE belgeli olmak zorundadır."ı getirmemiz lazım, bunu getirmemiz lazım. Biz, bu eksiklikleri veya "Bu olursa daha iyi olur."ları belirleyip kanunu yönetmek durumunu... Çünkü biz kanun çıkaracak olan insanlarız, bunu araştırmamız lazım. Bunu araştırırken de bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olmamak için bütün bu kurumların görüşleri, değerlendirmeleri son derece değerlidir ve Turizm Bakanlığı da dâhil, AFAD da dâhil olmak üzere keşke en son dinleseydik de bu bilgileri aldıktan sonra daha bir donanımlı bir şekilde o arkadaşlarımıza sorular sorabilseydik diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Evet, ben teşekkür ediyorum.

Aynen katılıyorum. Tabii, biraz da bu Ramazan havası hepimizi bazen etkiliyor, Semih'i de öyle etkiledi, Semih öyle bir adam değil, iyi, Elâzığlı, gıkgoş bir adamdır.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Yani Başkanım, Semih Bey'le farkımız şu...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - O şimdi biliyor, biz bilmiyoruz, o bildiği için ona tekrar geliyor, sıkıyor olabilir; haklı, mühendis arkadaşımız.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Sayın Başkanım, o konuyla ilgili şöyle bir şey de yapabiliriz: Acaba gelecek haftaya bir gün böyle kendi aramızda toplarsak, dinleyicileri almadan bir altı haftanın değerlendirmesini...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tabii, yapabiliriz.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Belki salı günkü toplantımızı bir saatliğine kendimize ayırıp, öyle bir toplantı yapıp bir saat, iki saat...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Erkene alırsız.

KADEM METE (Muğla) - Aynen.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Hem altı haftayı geriye dönük...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani haftaya değil de mesela perşembe Meclis çalışırsa yapalım.

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Yapalım.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Değil mi, böyle bir değerlendirme yapıp önümüzdeki yapılacakları kurumlar, belki yetkililer...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tabii, tabii, kendi aramızda konuşalım yani perşembe günü yine Meclis çalışırsa...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Bu perşembe günü mü?

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Bu perşembe.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Ben Kırşehir'e gideceğim.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Problem yok, olan arkadaşlarla konuşuruz yani bir bakalım.

YÜKSEL COŞKUNYÜREK (Bolu) - Başkanım, bir cümle...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Tabii, Yüksel Bey, buyurun.

YÜKSEL COŞKUNYÜREK (Bolu) - Değerli Başkanım, değerli Komisyon üyelerimiz; ben de her 2 kuruma teşekkür ediyorum verdiği bilgiler için.

Şimdi, burada, biraz bizi bu noktaya getiren şey, bu ürün belgelendirme konusunda işi biraz fazla uzattık belki ondan kaynaklandı. Burada, bizim için komisyon olarak TSE'nin vereceği en güzel fayda TSE 4156 yani 4156'yı bütün üyelerimizin bilmesi lazım. O konuda bize bir bilgi notu gerekiyor. Neyi kapsıyor, neleri içeriyor? Mesela, ne güzel ifade var "Yangın önleme tedbirleri de yer almaktadır." diyor. Yani eğer bunlar yer alıyorsa bizim için raporumuzda kullanacağımız en büyük argümanlardan bir tanesi olacaktır. Komisyon üyelerimize 4156'yı anlatan bir yazıyı sizlerden talep ediyoruz.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyorum.

Cevaplarımız varsa... Hanımefendiye ilk önce söz verelim bu defa, hanımlar her zaman önce.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETERİ GÜLDEN BANU MÜDERRİSOĞLU - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sırayla yanıtlamaya çalışacağım.

Sayın Alan Vekilimizin sorusuysa herhâlde "Standartlarının değişimi ve zaman içerisinde uygulanabilirliğinin kontrolünü nasıl yapacağız?" diye. Aslında bütün bu soruların -benzer sorular da oldu- cevabı o sihirli kelimede, akreditasyonda. Yani muayene alanında akreditasyon. İşte, bütün bu denetimi devlete de bir yük getirmeden açıkçası, kamuya da bir ekstra yük de getirmeden özel kuruluşlarımız, uygunluk değerlendirme kuruluşlarımız ki bunlar zaten mevcutlar, pek çok alanda da pek çok farklı sektörde de hizmet veriyorlar, ülkemizde de bunlarla ilgili çok ciddi bir kapasite de var yani hem bilirkişi anlamında hem teknik kapasite anlamında; dolayısıyla muayenedir. Bu muayeneyi yapacak olan uygunluk değerlendirme kuruluşlarının da akreditasyonu bize düşecektir. Hangi alanlarda, hangi kapsamlarda bu muayene? Hani birkaç tane örnek vermeye çalıştım hızlıca ama bunlar geliştirilebilir. Pek çok alanda yangınla ilgili hem ulusal ihtiyaçlara göre yeni programlar geliştirilebilir hem de yurt dışında olan programlar burada revize edilebilir ve pek çok mevcut kapsamlar da var, bu mevcut kapsamlar da mevzuatın ihtiyari, gönüllü alandan zorunlu alana yani mutlaka yönetmeliklerimize, mevzuatımıza konularak bu muayene koşulu... Bu aslında çok tanıdık bir sistem, hepimiz için. Asansörlerimizde, pek çok alanda kullandığımız bu sistemin nasıl ki asansörleri düzenli olarak muayene eden kuruluşlar var vesaire onları da biz akredite ediyoruz, dolayısıyla, bu sistem aslında o sihirli kelimede -sevdiğim şekilde- muayene akreditasyonu alanında olabiliyor diyorum.

Sayın Çorabatır'ın sürdürülebilir turizm sertifikasıyla aslında o Covid döneminde üzerinde çalıştığımız ve gerçekten pek çok alanda turizmle de bir kurtuluş şeyi olarak işlev gören alan. Bizim faaliyetlerimiz zaten öyle, daha çok normal zamanlarda değil, olağanüstü zamanlarda ve varlığıyla değil, yokluğuyla çok hissedilen bir alan bizimki. O alanda şöyle bir karışıklık olmasın: O güvenli turizm sertifikasıydı ve daha çok Covid ve bu sağlıkla ilgili koşulları yerine getirmekle ilgili bir kapsamı vardı. Yine, Turizm Bakanlığımız bunun esas sahibiydi. Sadece oradaki ön koşullardan bir tanesi bazı temel alanlarda, o da belirli bir kalitenin üzerinde ve belirli bir kurumsallığı yakalamış olan kuruluşlara ulaşabilmek için akreditasyon ön koşulu getirmişlerdi. Dolayısıyla o öyle bir şeydi. Şimdi, bu sürdürülebilir turizm sertifikası, aslında daha yurt dışı temelli, GTSC'nin bir ayağı olarak sanıyorum uygulanıyor. Bizim onunla hiçbir alakamız yok.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - O çevresel ve iklim değişikliğiyle ilgili.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETERİ GÜLDEN BANU MÜDERRİSOĞLU - Evet.

Tamamen çevresel, daha sürdürülebilir bir işleyişi, yönetim sistemini aslında hedefleyen bir program. Akreditasyon da bunun koşullarından bir tanesi imiş. Pek çok alanda böyle olabiliyor ama bu bizimle yani bilginiz dâhilinde istişare, ortak çalışma

kapsamımız, böyle bir alan, kesinlikle hani çakıştığımız hiçbir alan yok. Sadece sanıyorum bu tarz programlarda pek çok ihalelerde, alımlarda, sistemlerde tercih ediliyor. Tabii, "akredite kuruluş olmak" demek, en azından bir alanda temel bazı kurumsal niteliklere sahip olmak, düzgün bir yönetime ve işleyişe sahip olmak demektir. O alandaki bağımız, temasımız sadece akreditasyonun ön koşullarından bir tanesi olması, bu belgeyi almak. Hazırlıklıyım aslında, eğer arzu ederseniz o kuruluşa da gelebiliriz. Kuruluş bu belgenin sahibi fakat hiçbir şekilde akreditasyonla ilişkisi, ilgisi olmayan bir durum, bizim de çok yakından takip ettiğimiz bir konu.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Çok gündemde kaldı, o yüzden sordum zaten.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETERİ GÜLDEN BANU MÜDERRİSOĞLU - Evet.

Ayrıca, hani bizim açımızdan da akreditasyonlarla ilgili de biz denetimlerini başlattık, plansız denetimleri, onu ayrıca yürütüyoruz ama...

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ben tam anlamadım yani ne demek istediniz? Benim kafam almadı. Yani o gazetelerde geçen haber doğru mu? Akredite etmiş mi burayı?

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETERİ GÜLDEN BANU MÜDERRİSOĞLU - Akredite etme değil, sürdürülebilir turizm sertifikası sahibi.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Vermişler mi buraya?

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Orada var ama yangınla ilgili.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETERİ GÜLDEN BANU MÜDERRİSOĞLU - Orada da sanıyorum... Yani hiçbir şekilde kurumumla ilgili olmadığı için vermiş mi, vermemiş mi, ne kapsamda bilemiyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Ha, bilmiyorsunuz.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETERİ GÜLDEN BANU MÜDERRİSOĞLU - Bu alan tamamen bizim dışımızda ve Turizm Bakanlığımızın uhdesinde olan bir konu. Fakat o belgeyi almanın, o belge için başvurunun ön koşullarından bir tanesi de akredite olmak bir alanda. Birkaç tane alan şey yapmışlar.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - O kurum akredite mi?

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Akrediteyi orası veriyor.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETERİ GÜLDEN BANU MÜDERRİSOĞLU - Evet ama yangınla veya hani bu turizm alanıyla ilgili bir alandan değil. Hani genel bir yönetim sistemi açısından akredite olma koşulu sağlanmış ki herhâlde daha düzgün firmalarla çalışabilmek açısından diye yorumluyoruz. Yoksa, hani akreditasyon sistemine dâhil olan bir süreç değil.

Son soru Sayın Bakkak'ındı herhâlde; malzemelere ilişkin bir sınıflandırma, etiketleme oluyor mu? Bizim nihai kullanıcıyla bir temasımız, nihai tüketiciyle bir şeyimiz olmadığı için değil ama laboratuvarlar bunu yapıyor efendim. Laboratuvarlar, onaylanmış yangın laboratuvarları malzemeleri sınıflandırma yapıyor yine uluslararası standartlar çerçevesinde. Biz de o laboratuvarların yetkinliğini akredite ediyoruz.

Dolayısıyla, aslında, ürün belgelendirmeye ilgili tabii çok detaylara girildi ama esas muayene ve denetim süreçlerinin, sürekli denetimin sağlandığı alan muayene faaliyetleridir. Dolayısıyla, bunun zorunlu alana çekilmesiyle pek çok riskin minimize edilebileceğini...

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Gönüllü değil de zorunlu alana çekilmesi önemli.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU GENEL SEKRETERİ GÜLDEN BANU MÜDERRİSOĞLU - Evet.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

TSE Başkanımız, buyurun.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Vakit ilerledi, ben hızlıca cevap vermeye çalışacağım.

Sayın Alan Vekilimizin sorusundan başlayacağım. "Yeterli sayıda standart var mı, bu standartların kullanılması için neler yapılır, yapılması gerekir?" demişti. Şimdi, Sayın Vekilim, bizim 38 bine yakın standardımız var. Aslında ihtiyaç olmuş ise biz yeni gelen alanlarda da standart hazırlayabiliyoruz. Daha hızlı hareket edebilmek için kriter bile çıkarabiliyoruz. Aslında standartların tam manasıyla uygulanması gerçekleştirilebilmiş olsa bunu üretici firmalar, hizmet üreten firmalar, aslında hayatın pek çok riskini ortadan kaldırmış olacağız. Biraz bu üretim kültürüyle de alakalı bir şey. Bizim TSE olarak bunun yaygınlaştırılmasıyla alakalı asli görevlerimizden bir tanesi standartları çıkarmak ama bunun yaygınlaşmasıyla alakalı faaliyetleri de arttırmak. Biz şu anda bunu gerek üniversitelerle gerekse üretim sektörüyle, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinde bölgesel toplantılar yapmak suretiyle, sanayicilerimize bu konuda bilgilendirme çalışmaları, sürekli eğitimler yapmak suretiyle devam ediyoruz. Bu alanda uluslararası standartlardan bir ihtiyaç varsa bunu hızlı bir şekilde adapte edip, tercüme edip sanayicimizin kullanımına sunuyoruz, bizim esasında asli görevlerimizden bir tanesi. Burada bir eksiklik olduğunu düşünmüyoruz biz kurum olarak.

Standartlar evet, güncel, canlı, sürekli değişiklik arz edebiliyor. Teknolojideki hızlı değişim ve gelişime paralel olarak standartlarımızı güncelleme yapıyoruz ama üretim yapılırken o güncel standarda göre üretim yapılmışsa, bu üretici sorumluluğundan çıkmış, tüketici bunu almışsa, ondan sonraki kısımda bizim artık herhangi bir dahlimiz, müdahalemiz söz konusu değil ama yeni standart devreye girmişse artık üretici firma eski standartlar üzerinden üretim yapamaz. Yani yeni standarda göre güncel üretim yapması gerekir. Bu hem ülkemizde böyle hem de ithalat yapılırken eski standartlarla üretilmiş ürünün Türkiye'ye sokulmasına da biz ithalat denetimleriyle engel oluyoruz. Onların da güncel standartlarla Türkiye'ye girmesi için ithalat denetimlerinde kontrol yapmak suretiyle bir mekanizmamız var, bunu da yürütüyoruz.

Diğer taraftan, "TSE belgesi olmadan üretim yapan firma, kuruluş var mı?" diye sordu Sayın Bakkak Vekilimiz. Biz bu konuda herhangi bir bilgiye sahip değiliz Sayın Vekilim ama bize belge almak için gelen kuruluşlarla biz muhatapız. Standartda uyma zorunluluğu var ama belge alma zorunluluğu bulunmuyor. Dolayısıyla aslında bunun kontrol mekanizmasının yaygınlaştırılmasını sağlamak için farklı bir mekanizma devreye sokulabilir mi? Sayın Vekilimiz de söyledi. TSE belgesinin belirli noktalarda mecburiyeti bir kanunla belki gerçekleştirilebilir. Buna kanun müsaade edebiliyorsa bu, TSE olarak bizim için çok

önemli bir görev olur. Bizim bunu da şerefle, onurla ekibimizle birlikte yapabilecek kapasitemizin olduğunu ben burada ifade etmek isterim.

"Oda kapısında TSE belgesi var mı, olmalı mı?" sorusu... Kapılarda standart var ama herhangi bir zorunluluk durumu söz konusu değil. Oda kapılarında G işareti kapsamında olduğu için orada da herhangi bir standart zorunluluğu bulunmuyor. Sayın Vekilimiz, bu standartla alakalı...

KADEM METE (Muğla) - Pardon, yangına karşı dayanıklı kapılardan bahsediliyor.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Oda kapıları, normaldeki oda kapıları söylendi.

KADEM METE (Muğla) - Oda kapılarında da yangına karşı dayanıklı sertifikası var.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Standart var ama...

KADEM METE (Muğla) - TSE yok yani tamam.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Zorunluluk olarak G işareti kapsamında.

KADEM METE (Muğla) - Otellerde zorunlu hâle geldi yani çoktandır böyle.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Yani oda sayısı falan var mı farklı?

KADEM METE (Muğla) - Yok yani eğer otel işletiyorsanız odalarınız yangına karşı, otel odalarının yangına karşı en az yarım saat dayanıklı olduklarına dair sertifikanız olmak zorunda.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ BAŞKANI MAHMUT SAMİ ŞAHİN - Yani Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygulamasıyla otomatik zorunlu hâle gelmiş oluyor zaten, oradaki öyle.

Bu, sayın vekilimizin talep etmiş olduğu konuyu hemen talimatlandırdık sayın vekilim; TS 4156'yla alakalı çok kapsamlı, detaylı bir bilgi notu hazırlatacağız. Bütün üyelerimize ulaşacak şekilde, Sayın Başkanlığımıza biz bunu en kısa sürede ulaştıracamız inşallah.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Başkanım, teşekkür ediyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Selami Altınok'un, toplantıya katılan herkese teşekkür ettiğine ve Komisyonun yarınki programına ilişkin açıklaması

BAŞKAN SELAMİ ALTINOK - Değerli arkadaşlar, bugünkü görüşmelerimizi tamamladık. Özellikle Türk Standardları Enstitüsü Başkanına, Genel Sekreterine, TÜRKAK Genel Sekreterine ve diğer arkadaşlarımızın hepsine teşekkür ediyorum. Üyelerimize teşekkür ediyorum.

Yarın turizm birliklerimizi yani isimleri var, ben şimdi okuyacağım. Turizm Yatırımcıları Birliğinin, diğer birliklerin... Türkiye Otelciler Birliğini, Türkiye Otelciler Federasyonunu, Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneğini ve Türkiye Seyahat Acenteleri Birliğini dinlemek üzere 14.15'te toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.33